

TARTALOM

Hivatkozásjegyzék – fogalmak, alapok.....	2
Hivatkozáskézelő rendszerek, EndNote	3
Alapbeállítások – Word és EndNote összekapcsolása	5
Hivatkozott művek kézi bevitele az EndNote-ba	7
Könyv (Book).....	7
Könyvrészlet (Book section).....	7
Folyóiratcikk (Journal article).....	7
Internetes forrás (Web Page).....	7
Törvény, rendelet - Internetes forrásként is leírható.	8
E-könyv (E-Book)	8
EndNote kézi bevitel a gyakorlatban	8
Monografikus mű	8
Könyvrészlet (book section).....	9
Weboldalak.....	10
Folyóiratcikket.....	11
Beillesztés a Wordbe	11
Szerzői nevek megjelenése.....	13
Tételek exportálása különböző adatbázisokból az EndNote-ba	14
Könyvtári online Katalógus – könyv	14
Magyar Orvosi Bibliográfia – MOB - cikk	16
MATARKA.....	18
Pubmed, a Medline szabadon használható változata.....	19
EBSCO/CINAHL.....	21
Web Of Science.....	22
Proquest Central	23
SpringerLink folyóiratok.....	25
Ovid Medline.....	27
Formázás levétele	29
A leggyakrabban előforduló hibák a hivatkozásjegyzékben	29
EndNote Online	30

HIVATKOZÁSJEGYZÉK – FOGALMAK, ALAPOK

A **hivatkozásjegyzék** azon művek jegyzéke, amelyekre az általunk készített szakdolgozatban, tudományos munkában hivatkozunk. A hivatkozásjegyzék opcionálisan kiegészíthető **irodalomjegyzékkel** és **bibliográfiával**, de azt nem helyettesíthetik.

Az **irodalomjegyzék** (felhasznált irodalom) azon művek jegyzéke, melyeket a munka során felhasználunk, függetlenül attól, hogy hivatkoztunk rájuk vagy sem. Ezek között lehet például olyan kézikönyv, melynek segítségével letisztáztuk választott témánk alapvető fogalmait.

A **bibliográfia** minden, a téma szempontjából fontos és adott szempontok szerint (betűrend, földrajzi hely, kiadási év etc.) rendezett mű, amely a téma további kutatása szempontjából érdekes lehet.

A hivatkozás a tudományos írás egyik legfontosabb ismertetőjegye, amely nemcsak formai kérdés, hiszen tartalmilag lehetővé teszi, hogy megkülönböztessük **saját gondolatainkat** másokétól. A hivatkozás másik funkciója a **bizonyítás**, vagyis utalunk azokra, akik már előttünk igazolták azt, amit kifejtteni szándékozunk. A tudományos életben az a gyakorlat alakult ki, hogy tankönyvekre, lexikonokra csak szükség (fogalmak, definíciók stb.) esetén hivatkozunk, míg minden más kézikönyvre, monográfiára és szócikkre hivatkozni kell.

Sokféle hivatkozási forma létezik. Általában a dolgozat típusa (szakdolgozatok esetében a felsőoktatási intézmény) határozza meg a hivatkozási stílust. Legelterjedtebb a **számozott hivatkozási stílus** (pl. **Vancouver**), de egyre népszerűbb a **zárójel** is, ahol a szövegközi hivatkozás rövid formája zárójelben szerepel. Ilyen az **APA 6th** stílus is, amelyet a Semmelweis Egyetem Egészségtudományi Karán használunk szakdolgozatok, tudományos munkák hivatkozásánál.

Nem utolsó szempont, hogy már a könyvtári munka, az irodalomkeresés és jegyzetelés során gondoljunk arra, hogy irodalomjegyzéket kell készíteni, ezért a bibliográfiai adatokat megfelelően rögzítsük, hogy a későbbi felesleges munkától megkíméljük magunkat. Igaz ugyan, hogy a **hivatkozáskezelő rendszerek** (az **EndNote is**) használata már az irodalom összegyűjtését is megkönnyíti, hiszen ezek alkalmasak a bibliográfiai adatok eltárolására és rendszerezésére, függetlenül attól, hogy milyen stílusban készül majd a hivatkozásjegyzék, hiszen több stílust is kezelnek.

A hivatkozás során mások gondolatait **szó szerint** vagy **parafrázisként** (saját szavainkkal) szerepeltetjük szövegünkben. A szövegben meg kell adni a forrást (szerző, évszám), szó szerinti hivatkozásnál az oldalszámot is. Szó szerinti idézés esetén általános tanács, hogy 3-5 mondatnál hosszabb idézetet ne szúrjunk be. Az ennél hosszabb idézetekből érdemes parafrázist készíteni, vagyis mások gondolatait saját szavainkkal tolmácsoljuk. A lefordított szövegrész után a zárójelbe be kell kerülnie a forrás megjelölésén kívül annak is, hogy **„saját fordítás”**. A hivatkozásjegyzékben csak az idézett munka adatait kell megadni. Az eredeti szöveg mellékletben szerepeltethető.

A **táblázatok, ábrák, képek és diagramok** idézésekor alattuk fel kell tüntetni az eredeti forrást, de ezek nem kerülnek be a szövegvégi **hivatkozásjegyzékbe**. Ha fél oldalnál kisebb terjedelműek, szerepeltethetjük őket a főszövegben, ha csak fekvő helyzetben férnének el vagy a fél oldal nagyságot meghaladják, a **mellékletben** van a helyük. Minden esetben **sorszámmal** és **címmel** kell ellátni őket **felül**, középre igazítva és fajtánként újakezdjük a

számozást. Ez általában 10-es, félkövér betűmérettel szokott történni és az egész dolgozatban egységes. A címke előtt 12 pt-os, utána 6 pt-os térközt kell beállítani, a táblázat után következő szöveg elé pedig 18 pt-os térközt állítunk. A **forrásadatokat az ábrák alatt** adjuk meg zárójelben szintén 10-es, dőlt betűmérettel. Ha a hivatkozás nagyon hosszú lenne, lábjegyzetben is megadhatjuk. A dolgozat végén készíthetünk jegyzéket róluk, de nem kötelező. Tehát a forrásadatok megadásakor, ha magunk szerkesztjük az ábrát, táblázatot primer adatok alapján, tüntessük fel, hogy saját szerkesztés. (Pl.: Forrás: saját szerkesztés). Ha szekunder kutatási adatokat használunk, ezek forrását/forrásait is fel kell tüntetni. (Forrás: KSH (2011)).

1. táblázat
A táblázat címe

(Forrás: Plunkett-Attner: *Introduction to management*, 2nd ed. Kent Publ. 1989. p. 439.)

A szövegek közötti hivatkozásnál többször is idézhető ugyanaz a mű, de az **EndNote** a dolgozat végén a hivatkozásjegyzékben csak egyszer szerepelteti. Arra is figyelni kell, hogy a szövegben hivatkozott munkák egytől-egyig bekerüljenek a hivatkozásjegyzékbe. Ha egy szerző ugyanabban az évben született különböző műveire hivatkozunk, a szövegek közötti hivatkozásnál és a hivatkozásjegyzékben is az évszám mögött a, b, c stb. megkülönböztetést kell használni. Szerzőként adhatjuk meg a közreadó testület nevét (pl. KSH) abban az esetben, ha személy nincs feltüntetve a forráson szerzőként. Ha egyik sem egyértelmű, nem adunk meg szerzőséget, így a tétel a hivatkozásjegyzékbe a cím alapján fog bekerülni. **A dolgozat végén szereplő hivatkozásjegyzékben a hivatkozott mű minden fontos adatát fel kell tüntetni, hogy a visszakereshetőséget biztosíthassuk, illetve hogy ne essünk a plágium vétségébe.**

A hivatkozásjegyzékben szereplő adatok sorrendje az alkalmazott hivatkozási szabványtól, stílustól függ, de ezt az általunk használt hivatkozáskezelő szoftver, az **EndNote** automatikusan kezeli. **Bár a hivatkozásjegyzéket nem kötelező segédprogram segítségével elkészíteni, de a gépelés időigényessége és az esetleges pontatlanságok könnyebb kiküszöbölése miatt mindenképpen javasoljuk a szoftver használatának elsajátítását.**

HIVATKOZÁSKEZELŐ RENDSZEREK, ENDNOTE

Az **EndNote** segédprogram egy bibliográfiakezelő szoftver, amelynek segítségével a beadandók, a szakdolgozat és az egyetemen esetlegesen publikálásra kerülő anyagok hivatkozott tételeinek szövegek közötti szerepeltetése és jegyzékbe való rendezése az egyetem által megkövetelt **szabványos minta, hivatkozási forma, stílus (Style Guide)** szerint egyszerűen és gyorsan elvégezhető. Hasonlóan a többi alkalmazáshoz, az **EndNote** a szövegek közötti hivatkozásokat és a szövegvégi hivatkozásjegyzéket egységesen kezeli. A tudományos publikálás során világszerte többféle szabványos mintát használnak, és általában minden rangosabb egyetem, kutatóintézet, kiadó rendelkezik saját publikációs stílussal. Ez a követelmény érvényes a felsőoktatási tanulmányokat lezáró tudományos munkák (**szakdolgozat, diplomamunka**) elkészítésének formai követelményeire is. A szakdolgozat

hivatkozási formájának kiválasztása függ az adott intézmény erre vonatkozó követelményeitől, egyéb esetekben a publikálandó szöveg típusától is.

A legismertebb hivatkozási stílusok az alábbiak:

- **Vancouver:** orvosi folyóiratoknál használatos
- **APA** (*American Psychological Association*): oktatási, pszichológiai és egyéb társadalomtudományi szövegeknél
- **Harvard:** ezen alapul a magyar szerző - év hivatkozási rendszer is
- **CMS** (*Chicago Manual of Style*): nem csak tudományos eredetű kiadásokban
- **Turabian:** A CMS kicsit egyszerűbben megalkotott formája
- **AMA** (*American Medical Association*): főként egészségügyi és orvostudományi

Az egyetemen a kar oktatóinak megállapodása alapján az itt készült tudományos munkák forrásainak, hivatkozásainak feltüntetésére **az APA stílus 2010. évi 6-ik (6th edition) kiadása** ajánlásait követjük (de már megjelent az APA 7th).

Többféle hivatkozásjegyzék készítő alkalmazás létezik (**EndNote, Refworks, Zotero, Mendeley etc.**), melyek általában asztali (desktop) és webes (online) változattal is rendelkeznek, és amelyek több ezer **stílust (Style Guide)** kezelnek. A felsorolt hivatkozáskezelő rendszerek abban különböznek egymástól, hogy az első két alkalmazás fizetős, az utóbbiak ellenben ingyenesek. A hivatkozáskezelők azt a problémát oldják meg, hogy a különböző nyelv- és tudományterületeken működő hivatkozási stílusokat egységesen kezelik. Nagy előnye az, hogy segítségével hivatkozásaink pár kattintással gyorsan átállíthatóak egyik stílusról a másikra. Segítenek a bibliográfiai adatok összegyűjtésében, automatikusan (export-import lehetőségekkel) és manuálisan. A nagy adatbázis-szolgáltatók általában egy ikon segítségével (**Export vagy Send to, Save, Citation, Cite, Download**) oldják meg a bibliográfiai adatok átemelését a hivatkozáskezelő rendszerbe, és minden esetben a **RIS formátumú** letöltést kell választani. Meg kell jegyeznünk azonban, hogy a bibliográfiai adatok a különféle adatbázisokban különböző módon kerülhetnek rögzítésre (pl. szerző neve végig kis kapitálissal szerepel, egyes helyeken rövidítik a folyóiratok neveit és a keresztnéveket stb.), de ezek egységesítését, javítását nekünk kell manuálisan elvégezni a munka során (ha az EndNote engedi), vagy az EndNote formázottság (szürke háttér) megszüntetése után.

Az **EndNote program asztali (desktop)** verziója az egyetem hálózatából a Vas utcai épületben a könyvtári oktatóteremben és a könyvtári gépeken, illetve a 403, 404, 405-ös számítógépes oktatótermekben, az Erkel utcai épületben a 104-es és 119-es számítógépes termekben ingyenesen hozzáférhető.

Az **EndNote asztali (desktop) változata 30 napos próbaverzióként** bárki számára letölthető a program honlapjáról az adatlap kitöltése után: <https://endnote.com/downloads/30-day-trial/> Egy számítógépre viszont csak egyszer tölthető le és a 30 nap letelte után inaktívvá válik (megszűnik az EndNote és Word szövegszerkesztő közötti kommunikáció).

The screenshot shows the EndNote website's 'Downloads' page. The main heading is 'Try EndNote for 30 days.' Below this, there is a paragraph describing the software as a reference management tool for researchers. To the right, there is a registration form titled 'Complete the form below to start your EndNote free trial.' The form includes fields for First Name, Last Name, Job Title, Job Role (a dropdown menu), Email Address, and Business Phone. A 'Buy now' button is visible in the top right corner. At the bottom of the page, there is a cookie policy notice with 'Ok to Continue' and 'Cookie Policy' options.

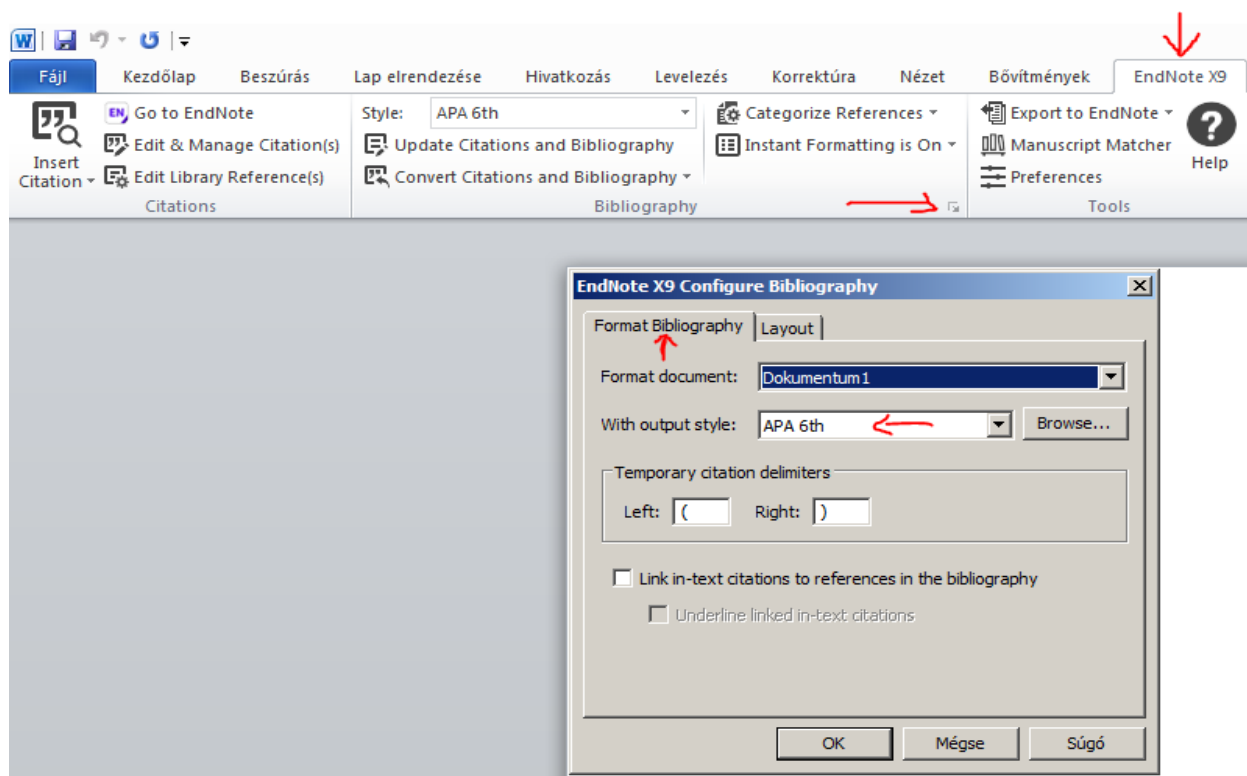
Alapbeállítások – Word és EndNote összekapcsolása

Ahhoz, hogy a hivatkozásjegyzék készítését el tudjuk kezdeni, az **EndNote** és a **Word** programokban egy pár alapbeállítást kell alkalmaznunk, hogy megfelelően kapcsolódjanak egymáshoz, különben a két program nem fog egymással helyesen kommunikálni.

1. Első lépésként megnyitjuk az **EndNote X9** programot (jelenleg a 9-ik kiadásnál tart, a következő kiadása az **EndNote X20** lesz), ezt követően a program bal oldali felső menüsorában a **Bibliographic Output Style** mezőt a legördülő sávból kiválasztva állítsuk át **APA 6th** stílusra.

The screenshot shows the EndNote X9 software interface. The 'Bibliographic Output Style' dropdown menu is highlighted with a red arrow and contains the text 'APA 6th'. The interface includes a menu bar (File, Edit, References, Groups, Tools, Window, Help), a toolbar with various icons, and a left-hand pane with a tree view showing 'My Library' and sub-items like 'All References', 'Configure Sync...', 'Recently Added', 'Unfiled', 'Trash', 'My Groups', and 'Find Full Text'. The main area shows a table with columns for 'Author', 'Year', 'Title', and 'Rating'.

- Második lépésként megnyitjuk a **Word** dokumentumot, amellyel dolgozni szeretnénk. Ha a Word már meg van nyitva, az ott elvégzendő beállításokat az EndNote-ból is lehet indítani a fenti ábra jobboldali menüsorában megjelölt **Format Bibliography** lehetőség kiválasztásával. A felugró ablak automatikusan a megnyíló Word felületen jelenik meg, ahol a hivatkozásjegyzék formai szempontjai állíthatók be. Ennek másik módja, hogy átmegyünk egyből a Word felületére (lenti ábra), ahol a felső menüsorból kiválasztjuk az **EndNote X9**-et, majd a **Bibliography** gomb jobboldalán levő kis nyílra kattintunk és felugrik a beállítandó felület:

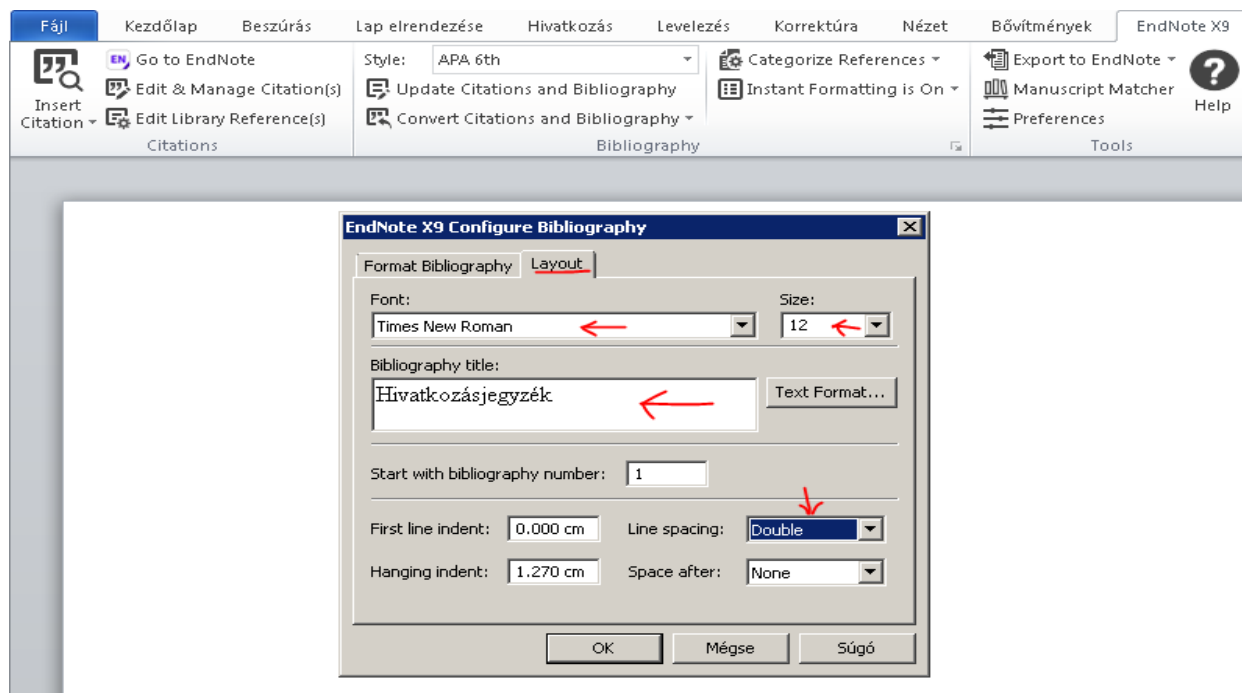

A felugró ablakban a **Format Bibliography** fülre megyünk:

- **Format document:** a mezőbe a megnyitott dokumentum neve kerül be automatikusan
- **With output style:** APA 6th stílust választjuk

Átmegyünk a **Layout** fülre:

- **Font** (betűtípus): Times New Roman
- **Size** (betűméret): 12
- **Bibliography title:** Ami lehet bibliográfia, irodalomjegyzék, vagy szakdolgozatban hivatkozásjegyzék
- **Line spacing** (sortávolság). Double

Hivatkozott művek kézi bevitele az EndNote-ba

Ha az alapvető beállításokat elvégeztük, elkezdhetjük a hivatkozásjegyzék összeállításához a bibliográfiai tételeket (szakirodalmat) összegyűjteni az **EndNote**-ban. Ez történhet manuálisan vagy a különböző online adatbázisokból való exportálás révén.

Ha kézzel visszük fel az EndNote-ba az egyes tételeinket, figyelniük kell arra, hogy az egyes dokumentum típusokhoz kötelezően megadandó adatok mindegyikét beírjuk a megfelelő mezőbe. Az **APA 6th** hivatkozási stílus szerint dokumentumtípusonként a kötelezően szerepeltetendő adatok és azok sorrendje a következő:

Könyv (Book): Author - szerző vezetéknev, szerző keresztnév (Year - megjelenés éve). **Title - cím.** Place Published - kiadás helye: Publisher - kiadó. (Több szerző vagy szerkesztő esetén **Enter** billentyűvel kérünk újabb mezőket és oda írjuk be a további szerzőt/szerzőket.

Könyvrészlet (Book section): Author - a könyvrészlet szerzőjének vezetékneve, keresztnéve (Year - megjelenés éve). Title - a könyvrészlet címe. Editor - a könyv szerzője, vagy szerkesztője. **Book title - a könyv címe** (Pages - pp. és oldalszám tól-ig). Place Published - kiadás helye: Publisher - kiadó.

Folyóiratcikk (Journal article): Author - szerző vezetéknev, szerző keresztnév (Year - megjelenés éve). Title - cikk címe. **Journal - folyóirat címe, Volume – évfolyam** (Issue - folyóirat füzetszáma), Pages - oldalszám tól-ig. doi: 10.....

Internetes forrás (Web Page): Author - szerző vezetéknev, szerző keresztnév (Year - megjelenés éve). Title - a dokumentum címe. Access date - hozzáférés dátuma év.hónap.nap. Url - elérés útvonala (Url cím) (Figyelem! Az Access Date mező nem jelenítődik meg a

végeredményben az EndNote X9-es verziójában, ezért a hivatkozásjegyzék elkészültét követően a formázottság leszedése után kézzel írandó be!)

Törvény, rendelet - Internetes forrásként is leírható. Kereshető a Nemzeti Jogszabálytárban vagy Net Jogtárban: Title – A törvény, kormányrendelet, határozat, miniszteri rendelet egész címe, nemcsak a számozása. Year - (keletkezés évszáma). Access date - hozzáférés dátuma év.hónap.nap. Url - elérés útvonala (Url cím).

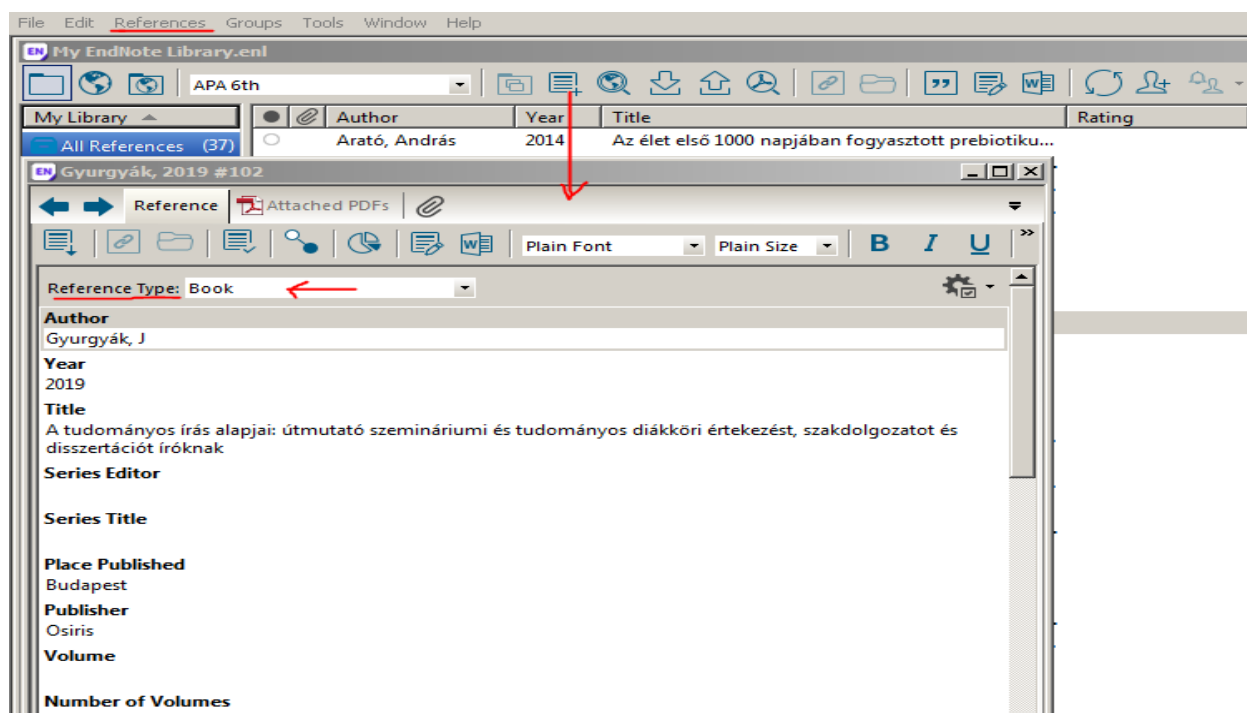
E-könyv (E-Book): Author - szerző vezetéknev, szerző keresztnév (Year - megjelenés éve). **Title - könyv címe.** Kiadás helye: Kiadó. doi szám vagy Url - elérés útvonala (Url cím)

EndNote manuális bevitel a gyakorlatban

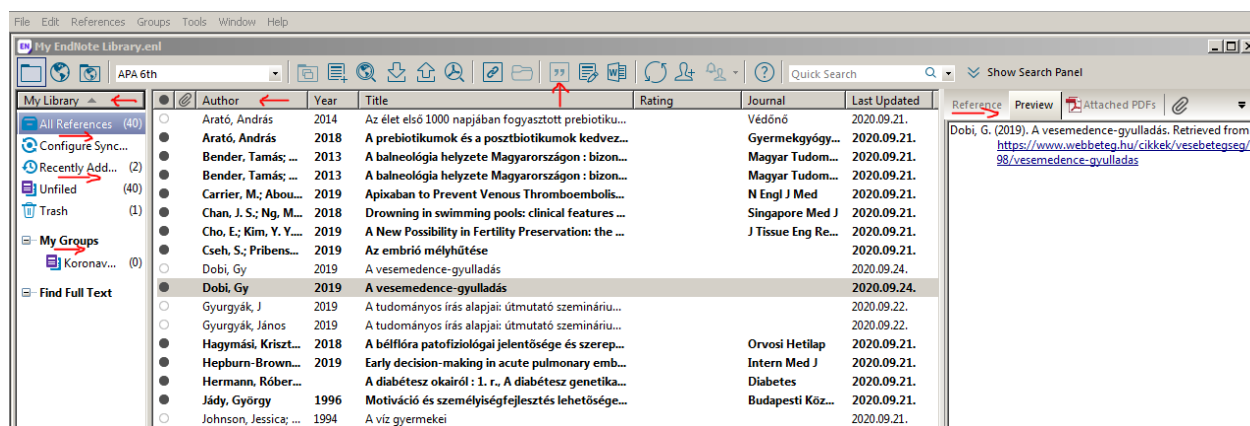
Kézzel az alábbi módon vihetünk fel hivatkozott művet (bibliográfiai tételt) az EndNote-ba:

Az EndNote felső menüsorában a **References** → **New Reference** (vagy az alábbi ábrán megjelölt ikonra kattintva) megjelenítjük az űrlapot → **Referenc type** mezőben kiválasztjuk azt a dokumentum fajtát, amit le szeretnénk írni (**book-könyv, book section-könyvrészlet, journal article – újságcikk, web page-weboldal stb.**). Arra viszont figyeljünk, hogy a leírni szándékozott dokumentumnak megfelelő űrlapot nyissunk meg (pl. ha folyóiratcikket írunk le, akkor **journal article** és ne **book** szerepeljen a **Reference type** mezőben). Ha nem a megfelelő dokumentumtípust választjuk ki, akkor előfordulhat, hogy a végeredmény nem tartalmaz egyes adatelemeket. (pl. weboldalnál a link nem lesz látható a végeredményben, ha másik dokumentumtípus van beállítva). Kézzel gyakorlatilag minden dokumentumtípust fel tudunk vinni az EndNote-ba az alábbiakban bemutatott példákhoz hasonlóan.

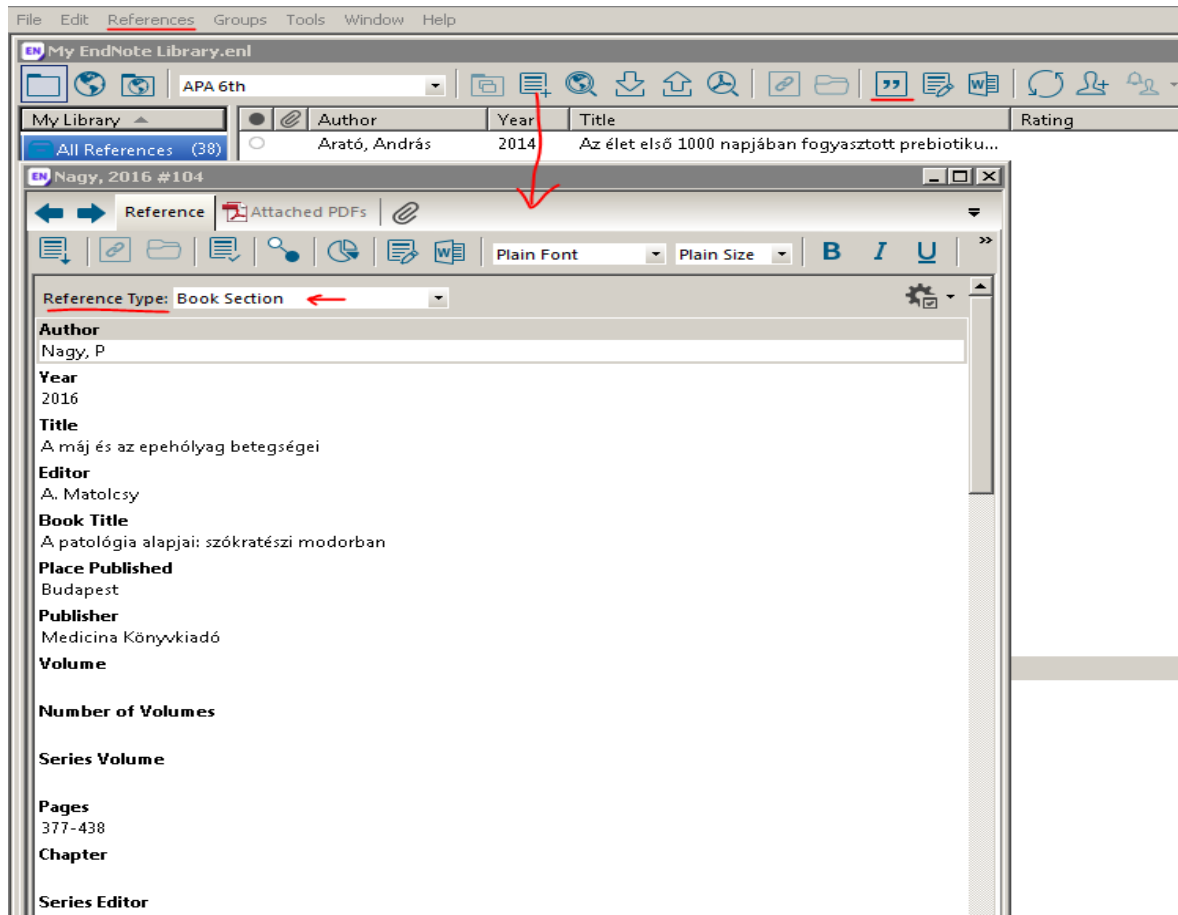
Monografikus mű (könyv) manuális fölvitele: a kötelezően szerepeltetendő 5 adatot beírjuk a megfelelő mezőkbe.

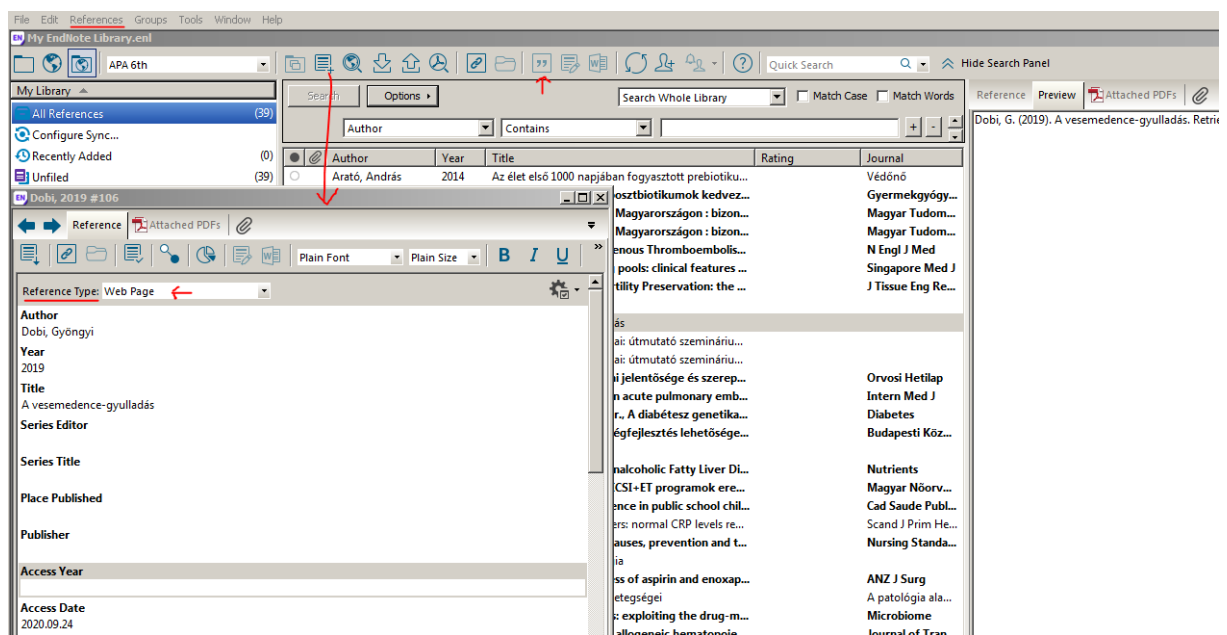
Az adatlap kitöltése után mentjük a rekordot: a legfelső menüsorban balra **File** → **Save** → **ismét File** → **Close Reference** (a legutóbbit helyettesíthetjük az adatlap jobb felső sarkában a második, alsó x bezárásával). Ezt követően a bibliográfiai tételünk rövid leírása megjelenik az EndNote középső, főoldalán, ha rákattintunk egyszer (bekéült állapot), a jobboldali tetszőlegesen szűkíthető vagy széthúzható **Reference** mezőben látni fogjuk a tétel adatait úgy, ahogy azt az űrlapon láttuk bevitelkor. A **Preview** nézetben a hivatkozásjegyzékbe kerülő végleges formát láthatjuk. Itt az **Attached PDFs** funkcióval hozzáadhatunk teljes szöveget is a bibliográfiai tételhez, amennyiben rendelkezésre áll. Az EndNote baloldali (**My Library**), szintén tetszőlegesen szűkíthető és széthúzható ablakában láthatjuk azokat a csoportokat, amelyekben a mentett vagy exportált tételeink találhatóak (**All references** – minden tétel, **Recently added** – nemrég fölvev stb.) Ugyancsak itt újabb csoportokat is létrehozhatunk, ha a **My Groups**-ra jobb klikkelünk és a **Create Group** lehetőséget választjuk. Az egyes csoportokon belül ugyanezzel a módszerrel további alcsoportokat hozhatunk létre és törölhetünk. Az exportált vagy manuálisan föl vitt rekordjainkat tetszőlegesen mozgathatjuk át egyesével vagy tömegével az egyik csoportból a másikba.

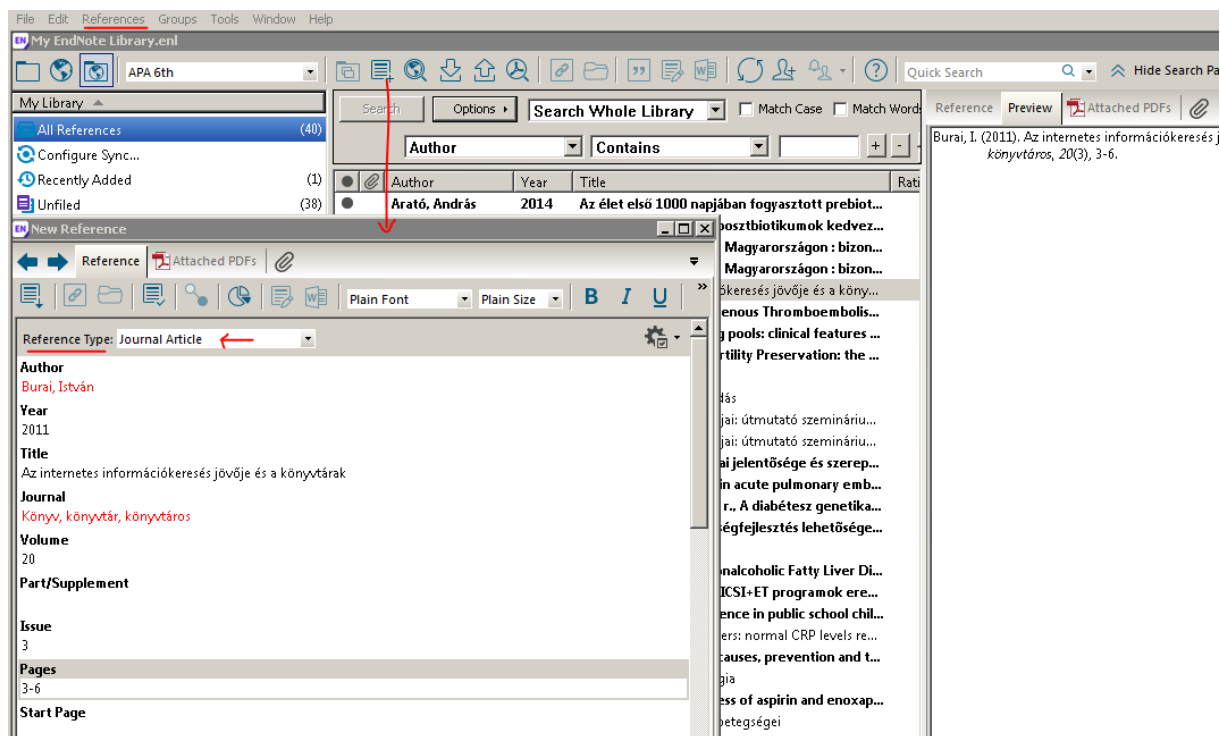
Könyvrészlet (book section) esetén fontos megjegyeznünk, hogy általában a manuális fölvitel jöhet szóba, ugyanis az online katalógusok nem tudják kezelni ezt a fajta exportálási lehetőséget. A különböző szerzőktől származó könyvfejezetek általában nincsenek analitikusan feldolgozva (az egyes fejezetek címeit és szerzőit nem hozzák), csak a szerkesztő, illetve a könyv címe alapján kerülnek feldolgozásra. Kivételt képeznek a **Központi Könyvtár Online könyvkatalógusa**, ahol egyes esetekben lehet részletet is lementeni, illetve a **Proquest**. Mivel azonban az importálás során hibásan, hiányosan jöhetnek az adatalemek, ezért érdemes leellenőrizni. **Ha könyvfejezetet viszünk föl, 8 adatot mindenképpen meg kell adnunk: könyvrészlet szerzője, kiadás éve, könyvrészlet címe, könyvszerkesztő neve, könyv címe, kiadás helye és kiadó neve, oldal tól-ig.**

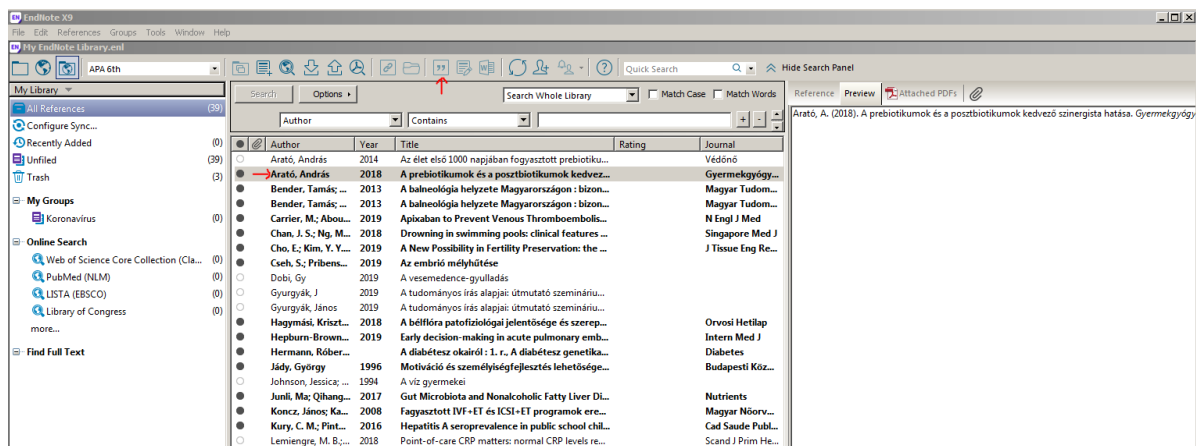
Weboldalak esetében a manuális fölvitel lehetséges. Internetes forrás esetén 5 adatra (szerző, év, cím, hozzáférés dátuma - access date és elérés útvonala – Url) lesz szükségünk. Példánk forrása a **WEBBeteg** című honlap. Az URL mezőt az űrlap legalján találhatjuk meg (a képernyőképbe nem fért bele).

Folyóiratcikkeket is beírhatunk kézzel, de ezek esetében az adatbázisokból való importálás az ajánlott forma, ennek részletezése a következő fejezetben található. Ritkán előfordul, hogy az adatbázisok által nem indexelt cikket használunk fel a szakdolgozatban, vagy nem találjuk meg a cikket online. Ilyenkor megoldás lehet a kézi bevitel, de ekkor 7 adatelemet kell kitölteni: **szerző, év, cím, folyóirat neve, évfolyam (volume), szám (issue), oldalszám**. A kézi beírást csak végső soron ajánljuk, ennél a típusnál az importot alkalmazzuk.

Ha jól dolgoztunk, bibliográfiai tételeink az alábbi ábrán látható formában fognak megjelenni az EndNote-ban:

Beillesztés a Wordbe

Word dokumentumunkba úgy illeszthetjük be a kívánt tételt, hogy a kurzort odaállítjuk a Word-ben, ahová a szövegközi hivatkozást be szeretnénk illeszteni, majd átmegyünk az EndNote-ba és rákattintunk a kívánt tételre (kék háttérűvé válik). Utolsó lépésként pedig a

felső menüsorban középen található *Insert Citation* (” – idézőjeles ikon) lehetőséggel a hivatkozás átkerül a Wordbe a megfelelő helyekre. Zárójeles rövid alakban bekerül szövegközi hivatkozásként, majd a teljes formája betűrendben megjelenik a dokumentum végén a *hivatkozásjegyzékben* az alábbi módon:

A felsőoktatási tanulmányokat lezáró szakdolgozat formai és tartalmi követelményeit legújabbban Gyurgyák János foglalta össze újonnan megjelent munkájában. (Gyurgyák, 2019)

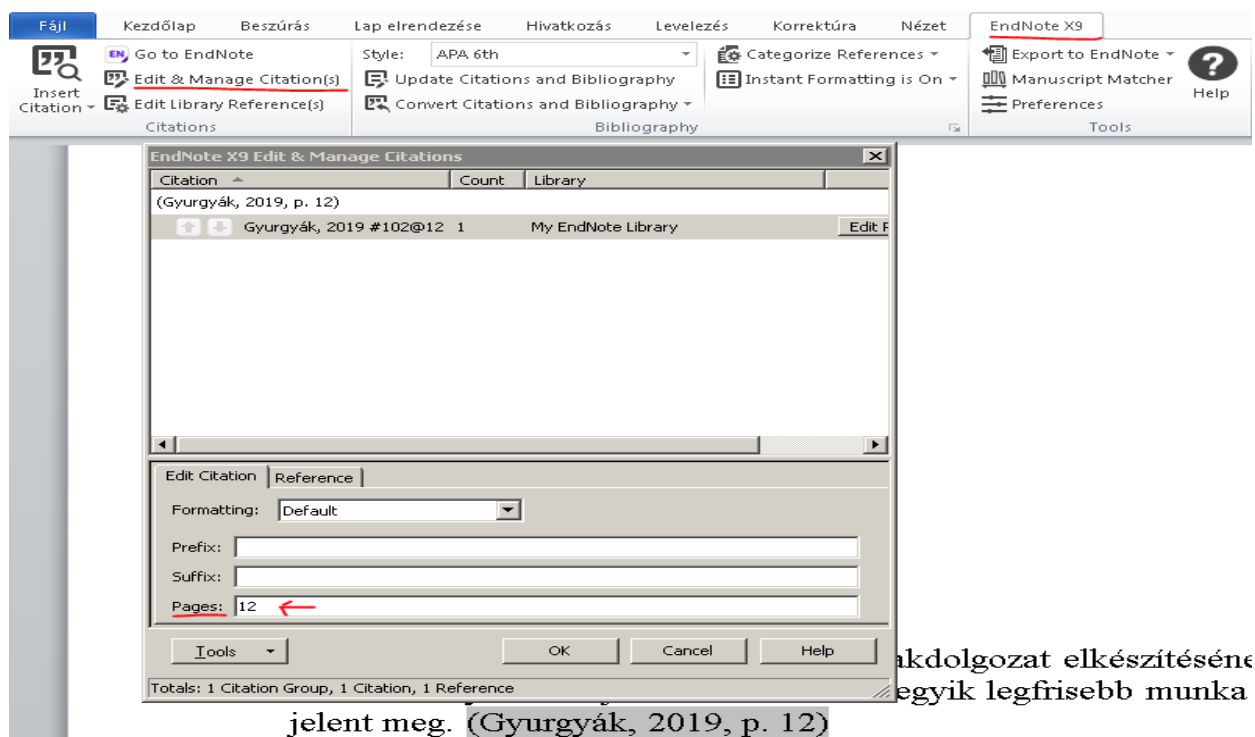

Hivatkozásjegyzék

Gyurgyák, J. (2019). *A tudományos írás alapjai: útmutató szemináriumi és tudományos diákköri értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak*. Budapest: Osiris.

A szövegközi hivatkozásokat és a szövegvégi hivatkozásjegyzéket az EndNote automatikusan szerkeszti, abban menet közben nincs lehetőségünk javításokat végezni (ha rákattintunk, beszurkúl a háttér és nem enged beleírni), csak a végén, miután leválasztottuk a Word dokumentumot az EndNote-ról és megszűnik az EndNote formázottság (szürke háttér).

Egy kivétel van, amikor a szövegközi hivatkozáshoz **szó szerinti idézés esetén oldalszámot szeretnénk hozzárendelni**. Ezt a műveletet a Word-ből indítjuk: kijelöljük teljes egészében a rövid, szövegközi **zárójeles hivatkozást** → *EndNote X9* → *Edit & Manage Citation(s)* → a *Pages* mezőbe beírjuk a kívánt oldalszámot, de csak a számokat (o. és p. nélkül) → **OK**

A bibliográfiai tételek fölville során a következőkre érdemes még odafigyelni:

- **oldalszámot** a szürke háttér (EndNote formázottság) megléte esetén is hozzá lehet adni az előző ábra szerint ismertetett módon, de minden más csak utólag lehet javítani
- kézi fölvitel esetén a **könyv fejezetnél (book section) és folyóiratcikknél (journal article)** a hivatkozásjegyzékben a tanulmány, könyvfejezet vagy a cikk oldalszám tartományát (tól-ig) adjuk meg (online adatbázisokból történő exportálás esetén a folyóiratcikknek ez automatikusan történik), de a **zárójeles szövegközi hivatkozásban a konkrét oldalszámot** szerepeltetjük a fent ismertetett módon
- ha nincs szerzője a könyvnek, a szövegközi hivatkozásban a cím (idézőjelben) és évszám szerepel („*A szív hangjai*”, 2017)
- több szerző esetén minden egyes szerzőt külön sorban és nem egymás után viszünk fel (minden beírt szerző után **Entert** nyomunk, ezzel új sor nyílik)
- ha valamelyik hivatkozást nem jó helyre illesztettük be, eltávolítani úgy tudjuk, hogy a zárójeles szövegközi hivatkozást kijelöljük és töröljük. A művelet után a tétel a szövegvégi **hivatkozásjegyzékből is eltűnik**, ha nem, kattintsunk a Word EndNote X9 felületéről elérhető **Update Citations and Bibliography** lehetőségre, vagy **Edit & Manage Citation** → **Edit Reference** → **Remove Citation**-ra kattintva írás közben is törölhetjük a nem kívánt tételt.

Szerzői nevek megjelenése

- **egy vagy két szerző esetén** a szövegközi hivatkozásban a szerző(k) vezetékneve (**Fekete & Kiss, 2013**) és évszám szerepel
- **3-5 szerző esetén** az első szövegközi hivatkozásban mindegyik szerző vezetékneve és az évszám szerepel (Tisza, Tóth, Verebesi & Zombori, 2016), de minden további beszúrásnál csak az első szerző és évszám (**Tisza et al., 2016**)

- **6 szerző fölött** minden esetben csak az első szerző neve és évszám (*Harangozó et al., 2014*) jelenik meg
- **testületi neveknél** az első előfordulásnál a teljes név szerepel (Magyar Tudományos Akadémia, 2011), a továbbiakban rövidítve (*MTA, 2011*)
- ha **egy szerzőtől azonos évben** megjelent műveket idézünk, azt az évszám mellé szorosan hozzáillesztett kisbetűvel jelezzük (lehetőleg a megjelent művek betűrendjét követve: *Tóth, 2003a, Tóth, 2003b stb.*)

Tételek exportálása különböző adatbázisokból az EndNote-ba

A beadandók, a szakdolgozat és a tudományos publikációk készítése során a leggyakrabban használt forrástípusok a monografikus kiadványok (könyv, könyvrészlet), illetve a folyóiratcikkek, ezért a továbbiakban az alább felsorolt online adatbázisok segítségével példákön keresztül mutatjuk be az azokból történő exportálási lehetőségeket. Ez azt jelenti, hogy nem kell egyesével, kézzel fölvenni az egyes tételeinket az EndNote-ba, hanem az online adatbázisokban kapott találatainkat pár kattintással áthelyezhetjük a hivatkozáskezelőbe. Az online adatbázisok keresőfelületei általában standard keresőfelületek, sok hasonlóságot mutatnak egymással, hasonló logikára épülnek, ennél fogva az exportálás során is kisebb eltérésekkel ugyanazokon a lépéseken kell végigmenni.

Példákat az alábbi adatbázisokból fogunk exportálni:

Könyvtári online Katalógus (Semmelweis Egyetem)

Magyar Orvosi Bibliográfia (MOB)

MATARKA (Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa)

Pubmed

EBSCO/CINAHL

Web of Science

Springerlink folyóiratok (zömében német nyelvű források)

Ovid

Proquest

Az Adatbázisok elérési útvonala:

- A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának honlapja: <https://lib.semmelweis.hu/> → **Információforrások** → **Adatbázisok** → a keresőmezőbe beírva megkeressük az adatbázist

Könyvtári online Katalógus – könyv

A könyvrészlettől eltérően a könyvek bibliográfiai adatainak exportálása a Kar Könyvtárának online Katalógusából is lehetséges, amely egyúttal a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának Katalógusa is, ugyanis az egyetem összes tagkönyvtárának állománya ebben az integrált katalógusban található.

Elérése két útvonalon is lehetséges:

- a Kar honlapja: <https://semmelweis.hu/etk/> → **A Karról** → **Könyvtár** → **Információforrások** → **Adatbázisok** → **Katalógus** → **Online internetes katalógus**
Direkt elérése: <http://huntaka.lib.semmelweis.hu/>

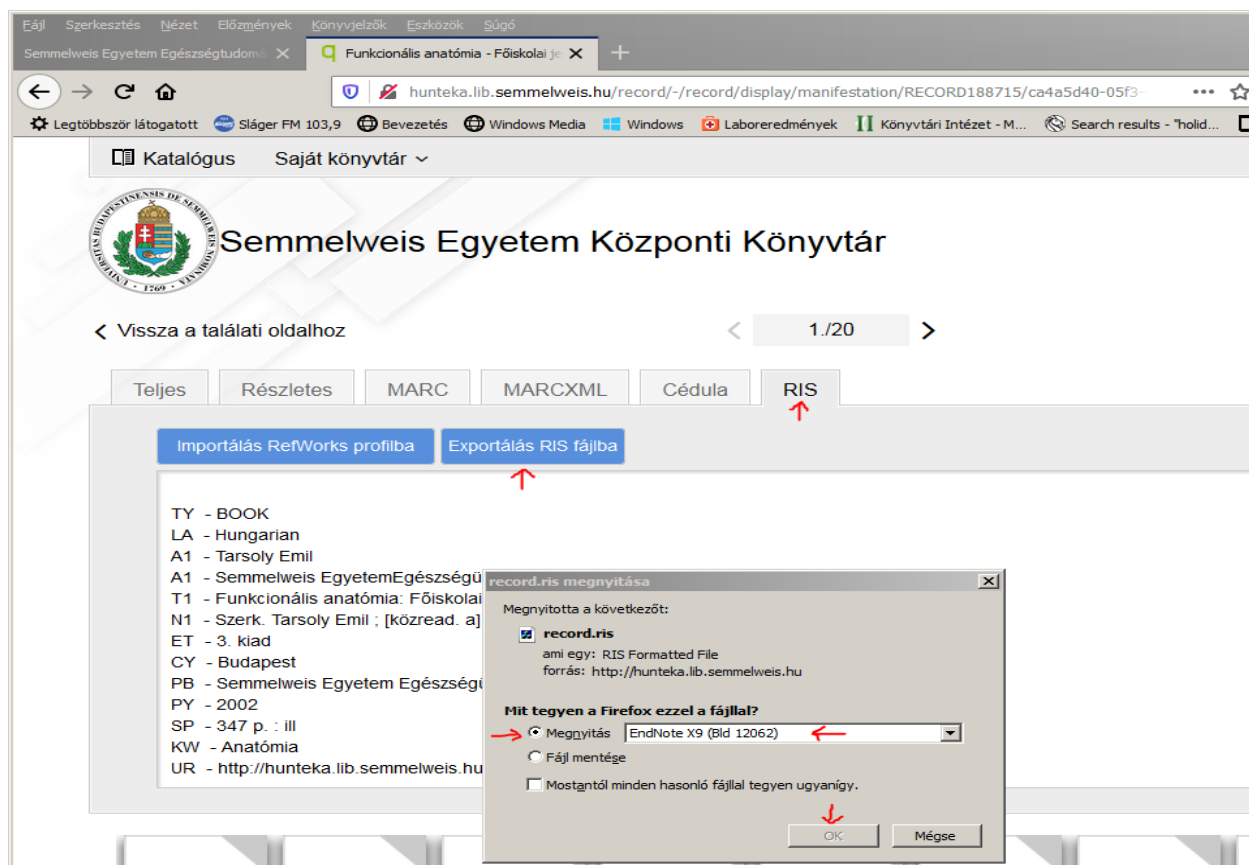
A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának honlapja: <https://lib.semmelweis.hu/>
 → **Információforrások** → **Katalógus** → **A Központi Könyvtár katalógusa** (az utóbbival ugyanaz a felület érhető el, mint a Kar honlapján, hiszen a katalógus a Semmelweis Egyetemen közös, integrált katalógusa)

Ha megnyitottuk a keresőfelületet, érdemes az **összetett keresési** lehetőséget használni, mert keresőkérdésünket pontosabban tudjuk összeállítani. Kereshetünk szerzőre, címre, témakörre (tárgyszó), de tovább finomítható a keresés az egyes keresőmezők között elhelyezett Boole-operátorok (logikai operátorok: és, vagy, nem) segítségével is. A keresőfelület jobboldalán további szűkítési lehetőségeink vannak, amennyiben nagyon sok lett a találatunk (**év, nyelv, dokumentumtípus stb.**)

Exportálás: az exportálni kívánt rekordjainkat az egyes tételek alatti, jobboldalon elhelyezett **Részletek** nevű gombra kattintva kezdeményezhetjük egyesével.

The screenshot shows the Semmelweis University Central Library search interface. The search bar contains "Tarsoly Emil" and "funkcionális anatómia". The search type is "összetett keresés". The search criteria are set to "Szerző", "Cím", and "Tárgyszó". The search results show 20 items. The first result is "Funkcionális anatómia, nyomtatott anyag: Főiskolai jegyzet gyógytornász hallgatók számára/ Szerk. Tarsoly Emil ; [közread. a] Semmelweis Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar". The interface includes filters for "Szűkítse keresését!" and "Részletek".

A megjelenő felületen a következő útvonalon folytassuk az exportálást: **RIS** (általában minden adatbázisból történő exportálás esetén - ha nincs direkt EndNote exportálási lehetőség - ezt a formátumot kell keresnünk) → **Exportálás RIS fájlba** → a felugró kis ablakban bepipáljuk a **Megnyitás** lehetőséget → a legördülő sávban beállítjuk az **EndNote X9**-et → **OK** és tételünk máris az EndNote-ban jelenik meg.

Az EndNote-ból a megszokott módon helyezük át a Word-be: a *Word*-ben odakattintunk, ahová a szövegek, zárójeles hivatkozást el szeretnénk helyezni, → visszamegyünk az *EndNote*-ba és rákattintunk középen a kívánt tételre (kék háttérűvé válik) → *Insert Citation* (középen felül az ikon menüsorban az ”-es ablak, és tételünk máris bekerül zárójeles formában szövegek hivatkozásként, a szöveg végén pedig teljes formában a *Hivatkozásjegyzékbe*.

Magyar Orvosi Bibliográfia – MOB - cikk

- Elérési útvonala: A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának honlapja: <https://lib.semmelweis.hu/> → *Információforrások* → *Adatbázisok* → a keresőmezőbe beírva megkeressük az adatbázist

Az adatbázis lefedi a Magyarországon megjelent orvosi, egészségtudományi és határterületi tárgyú folyóiratcikkek bibliográfiai adatait, tehát teljes szövegű cikkeket nem tartalmaz, csupán azok absztraktjait (összefoglalóit). Sokszor előfordul, hogy a legfrissebb szakirodalom még nem érhető el benne, akkor lehet tájékozódni a *PubMOB* felületen, ahol naprakészen vannak feldolgozva a folyóiratok, de letöltési lehetőség nincs. Elérése: <https://pubmob.hu/>.

Itt is az összetett keresést érdemes választani, ahol szerző, cím, kulcsszó és témakör (tárgyszó) szerint kereshetünk. Az egyes mezőket kombinálhatjuk is egymással. A Bőngészésben lehetséges az, hogy ha a tárgyszavak közé beírjuk, hogy pl. táplálkozás és rákeresünk, akkor kidobja az összes tárgyszót, amelyek ezt a kifejezést tartalmazzák, amire rákattintva előjönnek a találatok.

A keresőkérdés megfogalmazása után rákeresünk az adatbázisban, majd sorszámozva megjelennek az egyes találataink. Ha rákattintunk valamelyikre, megjelennek a bibliográfiai adatok és az absztrakt (összefoglaló). Utóbbi nem minden tételnél mellékeltek a feldolgozás során.

Exportálás: **Bepipáljuk a cikk előtti négyzetet** (akár többet is lehet egyszerre) → **Kiválasztottak Kosárba** → a megjelenő új ablakban pedig fönt jobboldalon **Kosár**.

Magyar Orvosi Bibliográfia
BIBLIOGRAPHIA MEDICA HUNGARICA

Egyszerű keresés | **Összetett keresés** | Böngészés | Kosár | Súgó

Összetett keresés

Kulcsszó	túlsúly	←
Kulcsszó	gyermek	←
Kulcsszó	csecsemő	←

Keres

1. → A 0-3 éves csecsemők, kisdedek és a szoptatós anyák táplálkozási felmérése : 1. r.
2. 0-3 éves korú csecsemők és kisdedek táplálkozási szokásainak felmérése, különös tekintettel a makro- és mikronutriens-bevitelre
3. N-3 típusú lipidoldatok alkalmazása koraszülöttekben
4. Országos táplálkozási felmérés
5. A prebiotikumok és a mucosális immunrendszer
6. A táplálékallergia diagnózisa és kezelése

Mind kijelölve: Kiválasztottak megjelenítése | Nyomtatási lista | **Kiválasztottak Kosárba**

A megjelenő felületen: **Tételek letöltése** → **RIS** → kisablakban **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és tételünk máris az EndNote-ban terem, ahonnan áthelyezhetjük a szövegszerkesztőbe.

Magyar Orvosi Bibliográfia
BIBLIOGRAPHIA MEDICA HUNGARICA

Egyszerű keresés | Összetett keresés | Böngészés | **Kosár** | Súgó

A kosár tartalma:
2 db tétel

Tételek letöltése - ISBD | **Tételek letöltése - RIS** | Nyomtatási lista | Kosár törlése

MOBKosarRIS.txt megnyitása

Megnyitotta a következőt:
MOBKosarRIS.txt
ami egy: Text Document (4,1 KB)
forrás: https://mob.aeek.hu

Mit tegyen a Firefox ezzel a fájljal?

→ Megnyitás EndNote X9 (Bild 12062) ←

Fájlmegnyitás
 Mostantól minden hasonló fájljal tegyen ugyanígy.

OK | Mégse

MATARKA - (Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa) – cikk

A másik magyar nyelvű multidiszciplináris cikkadatbázis a **MATARKA** (Magyar Folyóiratok Tartalomjegyzékeinek Kereshető Adatbázisa)hoz: <https://matarka.hu/>, amiben ugyan kevesebb az orvosi, egészségtudományi folyóiratok száma, de sok szempontból értékes találatokat kaphatunk és a teljes szöveghez is alkalmasint el lehet jutni.

A folyóiratok között cím szerint is lehet keresni, azokon belül évekre és számokra lebontva tovább gördíthető a keresés. Itt is a **részletes keresést** érdemes választani és az egyes mezőket a **Boole-operátorok** (*and, or, not*) segítségével összekapcsolni, amennyiben pontosítani szeretnénk a keresőkérdést. A címkulcsszavas kereséssel érhetjük el a legtöbb találatot. Láthatjuk, hogy túl hosszú találati lista esetén a baloldalon utólagos szűkítések eszközölhetünk, de beállíthatjuk azt is, hogy csak a teljes szövegű cikkeket hozza.

Exportálás: **Találat előtti négyzetbe pipát rakunk** → **Kosárba**

The screenshot shows the MATARKA search interface. On the left, the 'Részletes keresés' (Detailed search) section has search terms 'gyermek' and 'csecsemő' entered. Below it, the 'Összes találat utólagos szűkítése' (Filter all results) section allows filtering by year (1800-2020) and subject area. On the right, the 'Találatok' (Results) section shows 2830 total results, with 648 for 'csecsemő' and 14 combined. A search result for 'Szerzők: Takácsy Márta' is highlighted with a red arrow pointing to the 'Kosárba' button. Another result for 'Szerzők: Pápai Tibor - Nagy Gábor' is also visible.

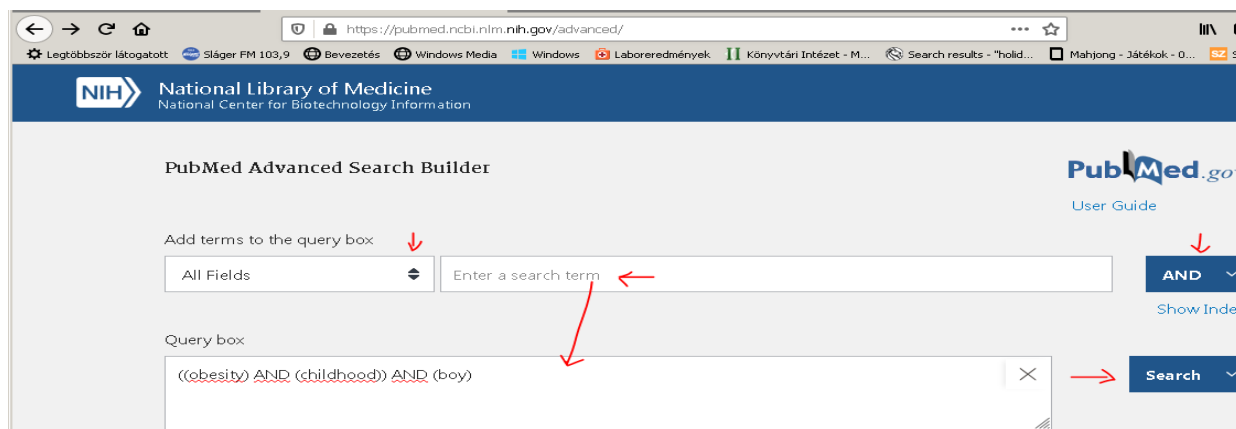
Az új ablakban: **Ris (Zotero)** → **Exportálás** → felugró ablakban **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és tételünk átkerül az EndNote-ba

The screenshot shows the MATARKA search interface with the 'Kosár tartalma' (Basket content) dialog box open. The dialog shows the selected item 'lista.ris' and offers to open it in EndNote X9. The 'Exportálás' (Export) button in the 'Vásárlói kosár' (Shopping basket) section is highlighted with a red arrow.

Pubmed, a Medline szabadon használható változata

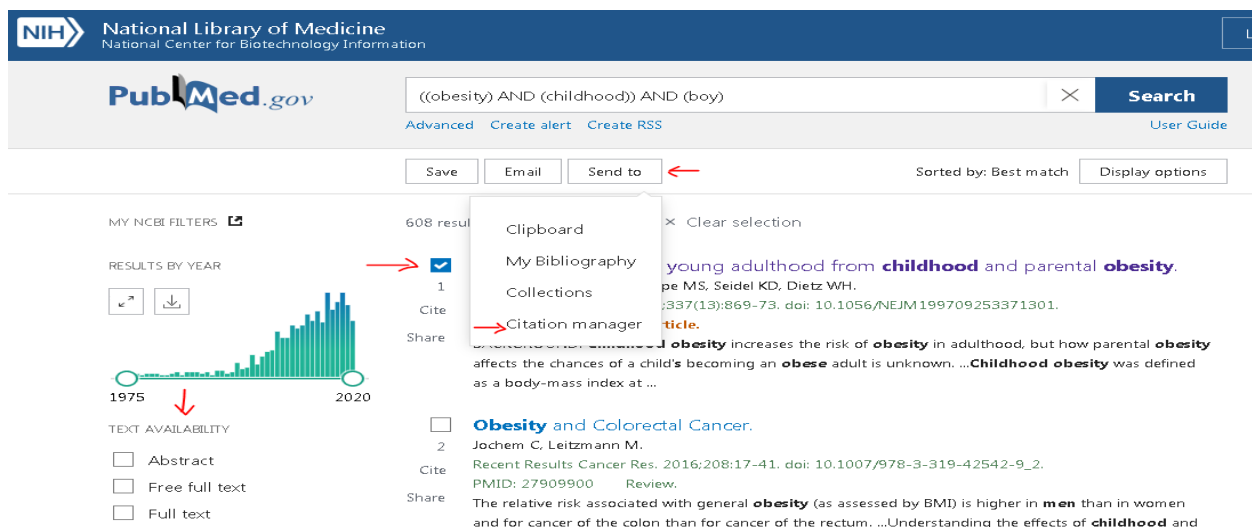
Ez egy szabadon, távoli asztali kapcsolat (*VPN és SeKA*) nélkül is elérhető élettudományi, orvosi és egészségtudományi témájú, teljes szövegű cikkeket is tartalmazó idegen nyelvű adatbázis, melyet a *National Library of Medicine* (Amerikai Egyesült Államokban) épít és tesz közzé. Nagyjából 70 ország több mint 5000 folyóiratát indexeli.

Az *egyszerű, (basic)* keresésnél a keresőszavunkat beírva az adatbázis felajánl számos keresési lehetőséget, szinonimákat. Egész mondatl is kezdhethetjük a keresést. Az *összetett kereséssel* a különböző mezők kombinálhatók egymással (bal oldali legördülő sávból kiválaszthatjuk, hogy milyen mezővel keressen az adott kifejezésre az adatbázis). Az egyes kifejezések beírása után Entert nyomunk és a kifejezés bekerül a kérdéseket tartalmazó *dobozba (Query box, lásd lentebbi ábra)*, majd beállíthatjuk a következőt és így tovább. A jobboldali legördülő sávban az egymás után beírt kifejezések közötti logikai kapcsolatot is megadhatjuk (*Boole-operátorok: AND, OR, NOT*)

A következő ablakban megjelenik a találati listánk, amelyet a baloldali szűkítési lehetőségek megnyitásával tovább finomíthatunk (*free full text, időintervallum, nyelv stb.*). Ha az egyes cikkekre rákattintunk, megjelenik az absztrakt, majd fölötté jobboldalon megnyitható a teljes szöveg (PDF-ben is), amennyiben elérhető.

Exportálás: *a tétel előtti négyzetet bepipáljuk* → *Send to* → felugró ablak *Citation manager*

Az új felületen válasszuk a **Create file** lehetőséget → majd a szokásos befejező felületen **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és a tétel /tételek az EndNote-ba importálódnak.

Az adatbázis információkereső nyelve a **MeSH (Medical Subject Headings)** orvosi fogalmak kötött tárgyszórendszere, tezaurusza. A tezaurusz szakkifejezések olyan gondosan szerkesztett és ellenőrzött tárházát jelenti, ahol ezek a kifejezések egymással alá, fölé vagy mellérendelt viszonyban állnak. Így jön létre az a hierarchikus (fa) szerkezet, melynek segítségével a keresést különböző szinteken (a keresést szűkítve vagy tágítva) végezhetjük.

A MeSH adatbázishoz a PubMed keresőfelületének alsó jobboldalán található **Explore** → **MeSH Database** útvonalon keresztül juthatunk el. Kikereshetjük a legmegfelelőbb kifejezést a deskriptorok jegyzékéből; ezek a stratégia pontosítására használhatók. A deskriptorokkal egyéb műveletek is végezhetők: aldeskriptorok (subheading) kereshetők, egymással kombinálhatók, összetett deskriptorkifejezések szerint is végezhető keresés, viszont nem használhatók a fődeskriptorok a keresés finomítására.

Keresés a MeSH-ben: egy kereső szót beírva feltérképezi a tezaurusz az elfogadott, megfelelő kifejezést, deskriptort. Pl. beírtuk a **cancer** kulcsszót, a MeSH-ben a **Neoplasm** tárgyszót kapjuk eredményként, amivel folytathatjuk a keresést az adatbázisban.

A keresést az *Add to search builder* → *Search Pubmed* lépésekkel folytatjuk.

EBSCO/CINAHL with fulltext (Cumulated Nursing and Allied Health) - az Ápolás és egészség tudományok nemzetközi adatbázisa

- Elérési útvonal: A Semmelweis Egyetem Központi Könyvtárának honlapja: <https://lib.semmelweis.hu/> → *Információforrások* → *Adatbázisok* → a keresőmezőbe beírva megkeressük az adatbázist, amely magyar nyelvű keresőfelülettel is rendelkezik

Ez egy kimondottan *egészségtudományi*, azon belül is *ápolástudományi témájú* idegen nyelvű folyóiratcikk-adatbázis, amely teljes szövegű cikkeket is tartalmaz. Egyszerű és összetett kereséstől függően egyszerre több mezőben és több kifejezéssel kereshetünk, amelyeket a logikai operátorok segítségével is összekapcsolhatunk. A keresés utáni találati listánk a megjelenő baloldali sávban tovább szűkíthető az eddigi adatbázisokban megszokott módon (teljes szöveg, év, régió, nyelv. stb.)

Exportálás: *rákattintunk a találat címére* → jobboldalon lent **Export** ikon → a felugró ablakból **Direct Export in RIS Format** → **Save** → a szokásos felugró befejező ablakból **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és találatunk bekerül az EndNote-ba.

The screenshot shows the EBSCOhost search interface. At the top, there's a search bar with the text "birth" and "premature" entered. Below it, there are options for "Select a Field (optional)" and a "Search" button. On the right, it says "Simmelweis University Central Library".

The main area shows search results for "1 of 2,283". An "Export Manager" dialog box is open, showing options for "Save citations to a file formatted for:". The options include:

- Direct Export in RIS Format (e.g. CITAVI, EasyBib, EndNote, ProCite, Reference Manager, Zotero)
- Generic bibliographic management software
- Citations in XML format
- Citations in BibTeX format
- Citations in MARC21 format
- Direct Export to RefWorks
- Direct Export to EndNote Web
- Direct Export to EasyBib
- Download CSV
- Direct Export to NoodleTools

 The "Save" button is highlighted with a red arrow. On the right side of the interface, there is a "Tools" menu with options like "Google Drive", "Add to folder", "Print", "E-mail", "Save", "Cite", "Export", "Create Note", and "Permalink". The "Export" option is also highlighted with a red arrow.

Below the dialog box, the text "Evaluation of the International Association of the" is visible.

Web of Science

A *Web of Science (WoS)* a világon a legismertebb és legjobban használt *hivatkozási*, illetve *bibliográfiai adatbázis* a Clarivate Analytics-től, amely 1975-től indexeli, s teszi több szempont szerint kereshetővé több ezer tudományos folyóirat tartalmát. *Multidiszciplináris* anyagai minden tudományterületre kiterjednek. Lehetővé teszi a *tudományometriai méréseket* és a szerzői hivatkozások feltárását. 2019-től a Citation Connection kiegészítő is elérhető.

Az adatbázist naponta (munkanapokon) frissítik. A keresőfelület kezdőoldalán kiválasztjuk, hogy mely adatbázisban keressünk (a *Web of Science Core Collection* a legfontosabb adatbázisa a Clarivate Analytics-nek, ezért ezt érdemes beállítani). Az egyszerű felületen könnyebb keresni, a *kulcsszót (Topic)* beírjuk a keresőmezőbe és máris elindíthatjuk a keresést.

The screenshot shows the Web of Science search interface. At the top, there's a navigation bar with "Web of Science", "InCites", "Journal Citation Reports", "Essential Science Indicators", "EndNote", "Publons", "Kopernio", "Master Journal List", "Sign In", "Help", and "English".

The main area has a "Web of Science" header and the "Clarivate Analytics" logo. Below it, there are tabs for "Tools", "Searches and alerts", "Search History", and "Marked List".

The search interface includes a "Select a database" dropdown menu set to "Web of Science Core Collection". Below that, there are search tabs: "Basic Search", "Author Search", "Cited Reference Search", "Advanced Search", and "Structure Search". The "Basic Search" tab is selected.

The search input field contains the text "neoplasm". To the right of the input field, there is a "Topic" dropdown menu and a "Search" button. A red arrow points to the "Search" button. Below the input field, there are options for "+ Add row" and "Reset".

A keresés eredményeként megjelenik a találati listánk, amelyet a baloldali sávban található további szűrők segítségével tetszőlegesen tovább szűkíthetünk az eddig tárgyalt adatbázisokhoz hasonlóan.

Exportálás: **Találat(ok) előtti négyzetbe pipát rakunk** → a találatok fölött **Export** → **Export to EndNote Desktop** (vagy **EndNote Online**, attól függően, hogy melyiket használjuk) → a felugró ablakból **Export** → a szokásos befejező ablakban **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és találatunk bekerül az EndNote-ba.

The screenshot shows the Web of Science interface. At the top, there are navigation tabs for various databases. The main search area shows the results for a search query. On the left, there are filters for 'Refine Results' and 'Filter results by'. The main results list shows three entries, each with a checkbox and an 'Export to EndNote Desktop' button. A red arrow points to the 'Export to EndNote Desktop' button of the first result.

Proquest Central

Multidiszciplináris, idegen nyelvű adatbázis, amely magyar nyelvű keresőfelülettel is rendelkezik. A ProQuest Central több millió publikációhoz biztosít teljes szövegű elérést a közgazdaságtudomány, az egészségügy és orvostudomány, a társadalomtudomány, pedagógia, természettudomány, előadó- és képzőművészet, a történelem, vallás, filozófia, az irodalom és nyelvészet területeiről.

A ProQuest **47 al-adatbázisból áll**, amelyek együtt és külön is kereshetők. Az adatbázis mintegy 18.000 tudományos folyóirat elérését teszi lehetővé, de más jellegű szövegeket is hozzáférhetővé tesz, pl. disszertációk, műhelytanulmányok (több mint 450.000), iparági, céges és piaci jelentések, továbbá az adott tudományterületek neves sajtótermékei (pl. **Wall Street Journal, Australian Financial Review, Times of India, Financial Times, Le Monde, The Guardian stb.**).

Egyszerű és összetett keresés egyaránt lehetséges. A keresőkérdés létrehozásakor több mezőt adhatunk hozzá, de el is távolíthatunk belőlük. További szűkítési lehetőségek a keresés előtt a keresőmezők alatt, bal oldalon találhatóak.

ProQuest
SEMMEIWEIS UNIVERSITY CENTRAL LIBRARY

ProQuest Central

Egyszerű keresés Összetett keresés Publikációk Böngészés Adatbázisok módosítása

Összetett keresés Parancssor Tezaurusz Mezőkódok Keresési tippek

Diabetes

AND Child

AND Boy

Bárhol

Bárhol

Bárhol

➕ Sor hozzáadása ➖ Sor eltávolítása

Szűkítés: Teljes szöveg Elbírált

Publikáció dátuma: Összes dátum

Keresés Úrlaptörlés

Kapott találatainkat a bal oldali sávban található szűrőkkel finomíthatjuk tovább.

Exportálás: *a tételek előtti négyzetbe pipát rakunk* → jobb oldalon fent *Minden mentése beállítások (All Options)* → *RIS (EndNote, Citavi stb.)* → *Folytatás* (Kimenet mező: *RIS*; Bibliográfiai tételek stílus mező: *APA 6th*) → a szokásos felugró befejező ablakban *Megnyitás* → *EndNote X9* → *OK* és a tétel(ek) megjelennek az EndNote-ban.

Figyelem! Tapasztalatok alapján többször előfordul, hogy az importtal hibás, hiányos lesz a tétel a hivatkozásjegyzékben, így itt különösen ajánlott az egyes adatelemek visszaellenőrzése.

ProQuest
SEMMEIWEIS UNIVERSITY CENTRAL LIBRARY

ProQuest Central

Egyszerű keresés Összetett keresés Publikációk Böngészés Adatbázisok módosítása

Diabetes AND Child AND Boy

147 205 eredmény

Rendezési elv
Fontossági sorrend

Szűkítés
 Teljes szöveg
 Elbírált

Forrástípus
Tudományos folyóiratok (33 223)
Könyvek (81)
Audio- és videoművek (8)
Disszertációk és tézisek (11 833)
Újságok (76 181)
Tovább >

Publikáció dátuma

Minden mentése beállítások

LEGNÉPSZERÜBB

Idezés E-mail küldése Mentés a Kereséseimbe RIS EndNote, Citavi, stb.

BIBLIOGRÁFIA EXPORTÁLÁSA

RefWorks NoodleTools EasyBib

EGYÉB BEÁLLÍTÁSOK

Nyomtatás PDF Microsoft Excel formátum Microsoft Word Formátum Csak szöveg

Bezáras

Abstrakt/Részletek Teljes szöveg lekérése Abstrakt mutatása

2

Scholarly Journals

Impact of environmental pollution, dietary factors and diabetes mellitus on Autism Spectrum Disorder (ASD)
Abdulrahman Mohammed Alhowikan; Laila Yousef AL-Ayadhi; Dost, Muhammad Halepoto.
Pakistan Journal of Medical Sciences Quarterly;
Karachi Köt. 35, Kiad. 4, (Aug 31, 2019): 1179.

SpringerLink folyóiratok

A Springer kiadó folyóiratai szintén a Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára honlapján keresztül érhetőek el <https://lib.semmelweis.hu/>. Ha az **Adatbázisok** közül a szokásos módon kiválasztjuk, a folyóiratkatalógusba irányít minket, ahol már beállítva kapjuk az alábbi felületet, és amelyen láthatjuk, hogy több mint 1000 folyóiratról van szó. Itt cím szerint ki tudjuk választani azt a folyóiratot, amelyre szükségünk van, vagy tudományterület szerint egy adott terület folyóiratait jeleníthetjük meg. Az egyes folyóiratokat évfolyamonkénti, majd számonkénti bontásban láthatjuk a legfrissebbektől a régebbi számok felé haladva. Ahhoz, hogy az egyes cikkek exportálási lehetőségéig eljuthassunk, meg kell nyitni azt a cikket, amelyet idézni szeretnénk.

The screenshot shows the search interface of the Semmelweis University Central Library. The page title is "Központi Könyvtár Semmelweis Egyetem". The navigation menu includes "INFORMÁCIÓFORRÁSOK", "SZOLGÁLTATÁSAINK", "KUTATÁSTÁMOGATÁS", "OPEN SCIENCE", and "KÖNYVTÁRRÓL". The search options are "EGYSZERŰ KERESÉS" (selected) and "ÖSSZETETT KERESÉS". The search form includes fields for "Cím:", "Cím első szava:", "Tudományterület(ek):", "OA publikációs támogatási szerződés:" (set to "Mindegyik"), "ISSN:", "Nyelv:" (set to "Összes"), "Kiadó:" (set to "Springer (EISZ)"), "Papír/Elektronikus:" (set to "Elektronikus"), "Előfizetett/Nyílt hozzáférésű:" (set to "Előfizetett"), "Rendezés:" (set to "Cím"), and checkboxes for "Késleltetéssel olvasható lapok:", "Csak a kurrens lapok:" (checked), and "OA publikálási támogatással rendelkező lapok:". A "Keresés" button is at the bottom left. The search results show "1 - 40 / 1048" and "1. 3 Biotech" with a star icon. Logos for "OPEN ACCESS Támogatás" and "SJR O2" are also visible.

Ha a Googleből vagy erről a linkről (<https://link.springer.com/>) indítjuk el a **Springerlinket**, akkor az adatbázis kezdőfelületén megtaláljuk a keresési lehetőséget. Ez már konkrét cikkeket ad ki találatként, nem úgy, mint a Központi Könyvtár felülete. Az egyszerű keresést megtaláljuk rögtön az oldal közepén. Ide beírhatjuk a kulcsszavunkat. Azonban a **fogaskerék ikonra kattintva, majd az Advanced Search** opciót választva előjön egy összetettebb keresési lehetőség. Itt az egyes keresőmezők lehetőséget adnak arra, hogy a beírt kulcsszavainkra vagy pontos kifejezésre/mondatra keressen a rendszer (a legelső mezőt, a **with all of the words**-t ajánljuk). Egy másik mezőben ki tudunk zárni kulcsszavakat, hogy ezeket ne tartalmazzák a találataink. Alul kereshetünk szerzőre is, illetve beállíthatjuk az időtartományt.

https://link.springer.com/advanced-search

Sláger FM 103,9 SIECUS: Sex Ed for S... Bevezetés Windows Media Windows Laboreredmények Könyvtári Intézet - M... Search results

Springer Link Sign up / Log in English Academic edition

Search

Home Books A - Z Journals A - Z Videos Librarians

→ Advanced Search

Find Resources

with all of the words
cancer

with the exact phrase

with at least one of the words

without the words

where the title contains
e.g. "Cassini at Saturn" or Saturn

where the author / editor is
e.g. "H.G.Kennedy" or Elvis Morrison

Show documents published
Start year End year
between and

Include Preview-Only content

Search

A cikk megnyitása után közvetlenül a cím alatt jobbra találjuk az exportálási lehetőséget, a *Cite this article* felírra kattintunk, majd elérkezünk a befejező felületre.

Springer Link Search Log in

Review Article | Published: 16 April 2020

The effects of dipeptidyl peptidase-4 inhibitors and glucagon-like peptide 1 receptor agonists on cognitive functions in adults with type 2 diabetes mellitus: a systematic review and meta-analysis

Yuxin Jin, Hang Zhao, Yilin Hou & Guangyao Song

Acta Diabetologica 57, 1129–1144(2020) | [Cite this article](#)

248 Accesses | [Metrics](#)

Abstract

Aims

The effects of dipeptidyl peptidase-4 inhibitors (DPP-4 inhibitors/DPP-4I) and glucagon-like peptide 1 receptor agonists (GLP-1 RA) on cognition in patients with type 2 diabetes mellitus (T2DM) remain controversial. We aimed to explore this clinical issue through a systematic review and meta-analysis

Download PDF

Sections Figures References

- Abstract
- Introduction
- Methods
- Results
- Discussion
- Conclusions
- Availability of data and material
- Code availability
- References
- Acknowledgements
- Funding
- Author information
- Ethics declarations

Az új felületen válasszuk a *Download citation* lehetőséget, ezt követően pedig a szokásos befejező felügrő ablakból *Megnyitás* → *EndNote X9* → *OK* és cikkünk az EndNote-ban jelenik meg, ahonnan már át is tehetjük hivatkozásként a szövegszerkesztőbe.

Check for updates

Cite this article

Jin, Y., Zhao, H., Hou, Y. *et al.* The effects of dipeptidyl peptidase-4 inhibitors and glucagon-like peptide 1 receptor agonists on cognitive functions in adults with type 2 diabetes mellitus: a systematic review and meta-analysis. *Acta Diabetol* **57**, 1129–1144 (2020). <https://doi.org/10.1007/s00592-020-01529-1>

[Download citation](#) ↓

Received
02 February 2020

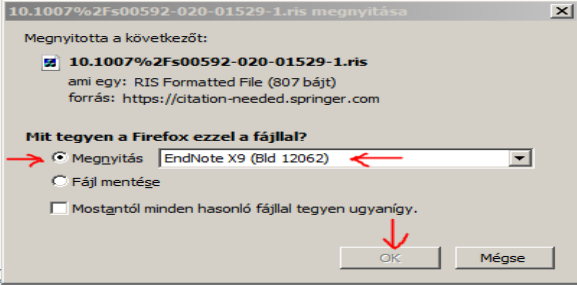
Issue Date
October 2020

DOI
<https://doi.org/10.1007/s00592-020-01529-1>

Share this article

Anyone you share the following link with will be able to read this content:

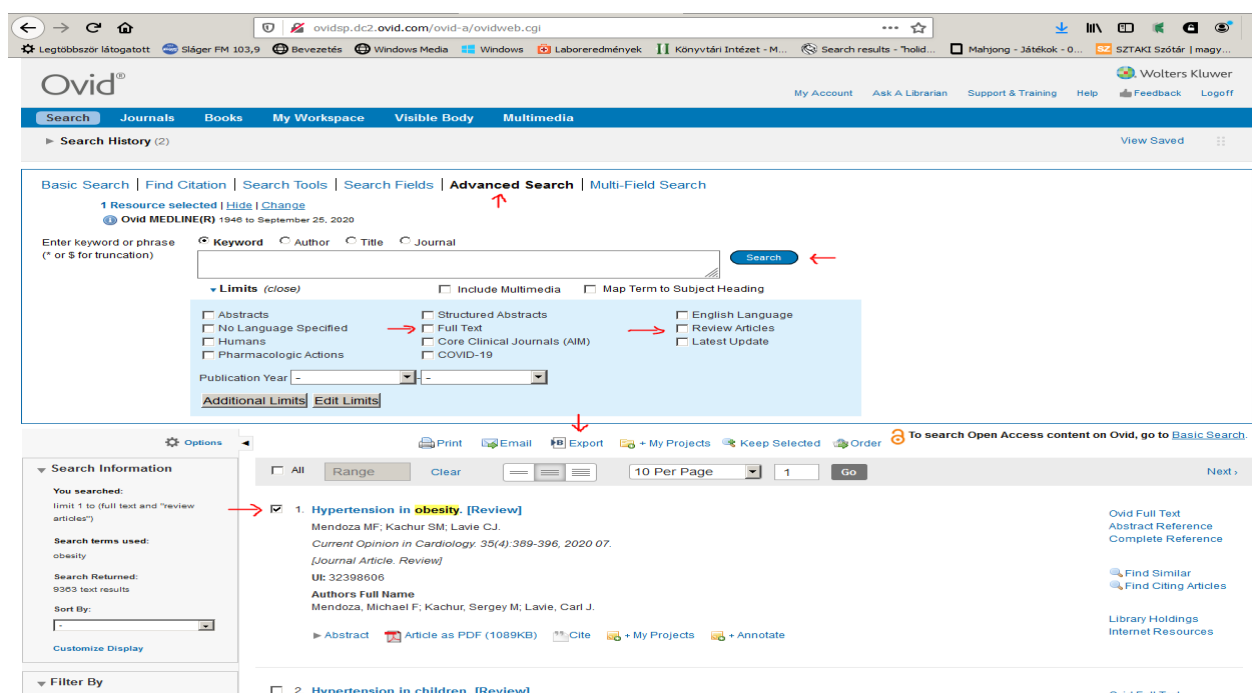
[Get shareable link](#)

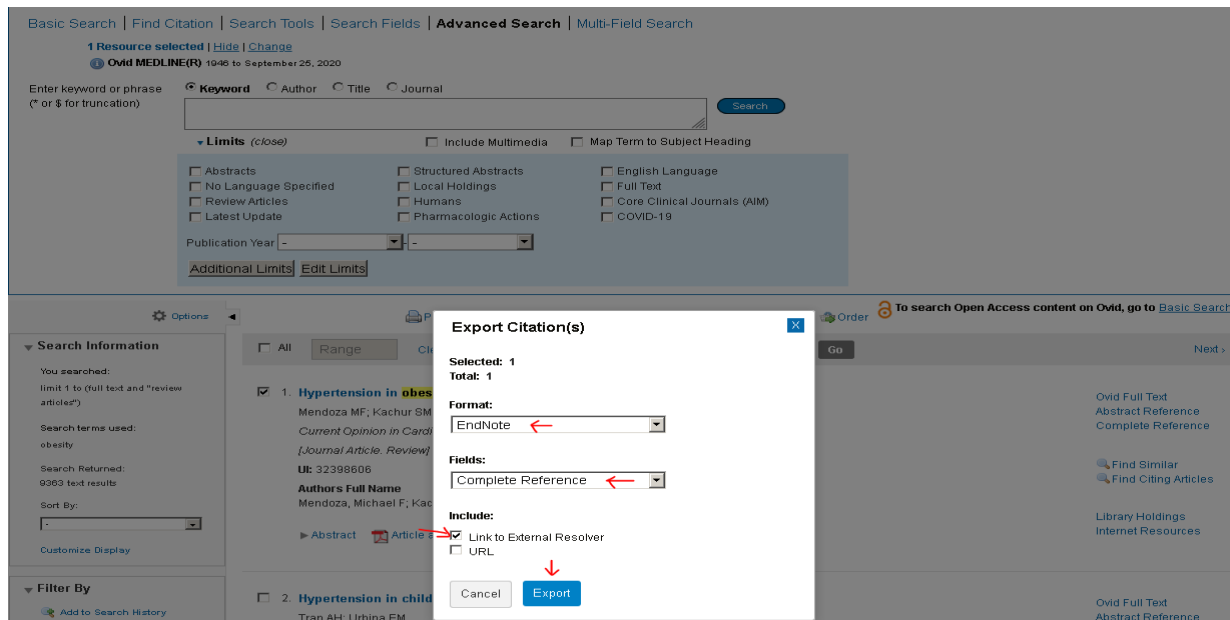
Ovid Medline

Több ezer orvosi, gyógyszerészeti és ápolástudományi folyóiratot indexel naponta frissülő tartalommal. A *Semmelweis Egyetem Központi Könyvtára* oldalán keresztül a szokásos útvonalon, az *Adatbázisok* között érhető el. Némiképp eltér a keresési mechanizmusa a többi adatbázisétól, de ugyanúgy többfajta keresési lehetőséget tesz lehetővé, mi az összetett keresési felületen a kulcsszavas keresést ajánljuk. A keresőkérdés összeállításakor a keresőmezők alatti lehetőségekkel finomíthatjuk a keresést, de a keresés utáni találati listánkat a bal oldali sávban található szűrőkkel tovább szűkíthetjük.

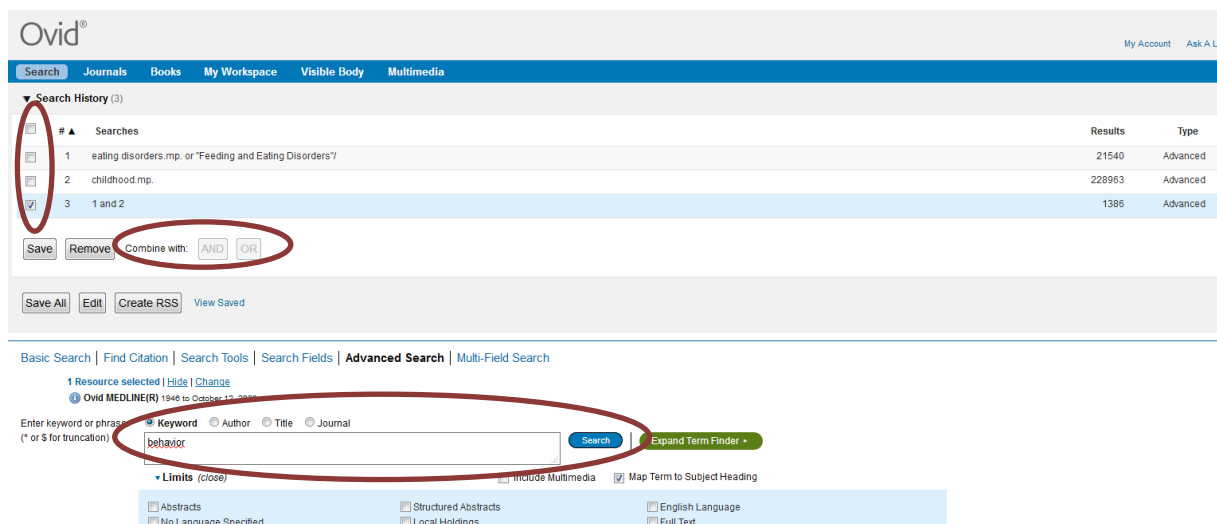
Exportálás: *a találatok előtti négyzetet bebipáljuk* → *Export* lehetőség kiválasztása a találati lista fölött.

Az **Export Citation(s)** felugró ablakban végezzük el az alábbi beállításokat: **Format: EndNote** → **Fields: Complete Reference** → **Include: Link to External Resolver** → **Export** → a szokásos felugró befejező ablakban **Megnyitás** → **EndNote X9** → **OK** és a tétel rögtön bekerül az EndNote-ba.

Az **Advanced search** felületen kulcsszavainkat külön-külön lefutathatjuk, és az alábbi ábrán látható felépítést kapjuk. A kereséseinket a rendszer kilistázza és jelzi a találati számot. Majd ezen kulcsszavak közös találati halmazát úgy kapjuk meg, hogy a **sor elején kipipáljuk őket** → **Combine with** → és **rákattintunk az AND-re**. Így megkapjuk a példában látható 1-es és 2-es keresés közös találatait. Tetszőleges számú keresőkifejezés futtatható és kombinálható, de a túlzott specifikálás nem biztos, hogy hoz már találatot.

Ha beírjuk az **Advanced search** mezőbe a kulcsszót és rákeresünk, a rendszer felajánl egy tárgyszóhalmazt, amelyeket a témához kapcsolódónak ítél (lásd lentebbi ábra). Ezek közül is kiválaszthatunk nekünk megfelelő kifejezéseket, amelyek hozzáadódnak a kereséshez. Legfeljül a **Combine with** opció itt is lehetővé teszi, hogy a kiválasztott tárgyszavakat

együttesen összeadva keresse (**AND**) vagy csak külön-külön egymástól függetlenül jelenítse meg a találatokat az adott kifejezésekkel társítva (**OR**). Ha ezekkel a lehetőségekkel nem élünk, a lista legalján bejelöljük az általunk beírt kulcsszót és a **Continue** gombbal visszajutunk a kezdőfelületre.

The screenshot shows the EndNote search interface. At the top, there are navigation tabs: Search, Journals, Books, My Workspace, Visible Body, and Multimedia. Below the tabs, a message states: "Your term mapped to the following Subject Headings: Click on a subject heading to view more general and more specific terms within the tree. Term mapped through permuted index". There is a checkbox for "Include All Subheadings" which is unchecked. Below this, there is a "Combine with:" dropdown menu set to "OR" and a "Continue" button. A list of subject headings is shown with checkboxes next to them. The "Behavior" heading is selected (checked). Red arrows point to the "Combine with:" dropdown and the "Behavior" heading.

Select	Subject Heading
☐	Adolescent Behavior
☐	Agonistic Behavior
☐	"Attention Deficit and Disruptive Behavior Disorders"
☒	Behavior
☐	Behavior, Addictive
☐	Behavior, Animal
☐	Behavior Control
☐	Behavior Observation Techniques
☐	Behavior Therapy
☐	Ceremonial Behavior
☐	Child Behavior
☐	Child Behavior Disorders
☐	Choice Behavior
☐	Competitive Behavior

Formázás levétele

A munka befejezése után a hivatkozásjegyzékről le kell venni az **EndNote formázást**, (szürke háttér megszüntetése), különben az esetleges kiigazításokat nem tudjuk elvégezni (pl. a rövidített folyóiratcímeket feloldhassuk vagy az EndNote X9-ben a weboldalnál lemaradó megtekintés dátumát beírjuk). Először mindenképpen le kell menteni az anyagot, különben elveszhet az eddigi munkánk. A szövegszerkesztőből (Word) kell indítani: **EndNote X9** (vagy online verzió esetén **EndNote**) → **Convert Citations and Bibliography** → **Convert to Plain Text** → **OK**. Ezzel létrehozunk két másolatot, a formátlanított, nem szürke háttérű szerkeszthető, de a formátlanítás után beszúrt tételeket már új hivatkozásjegyzékben kezdi el feltüntetni az EndNote a meglévő jegyzékünk végén.

A leggyakrabban előforduló hibák a hivatkozásjegyzékben

A folyóirat **címe rövidített**, nincs feloldva, (a PubMed-nél gyakori).

A folyóirat/könyv **címe nem dőlt** betűs.

A szerző neve a **keresztnévvel kezdődik** (a beírásnál nem került vessző a vezetéknev után).

A szerző vezetékneve előtt **előznévként áll** (dr., prof., habil. stb.).

A cikknél **római szám** szerepel évfolyamszámként.

A hivatkozásjegyzék tételei **sorszámozva** vannak (APA 6th-ban betűrendes)

Az Internetes hivatkozásnál az **Url cím kék és aláhúzott**, meg kell szüntetni az aktív kijelölést

Nincs **behúzás** (a tétel második sora nem kezdődik beljebb).

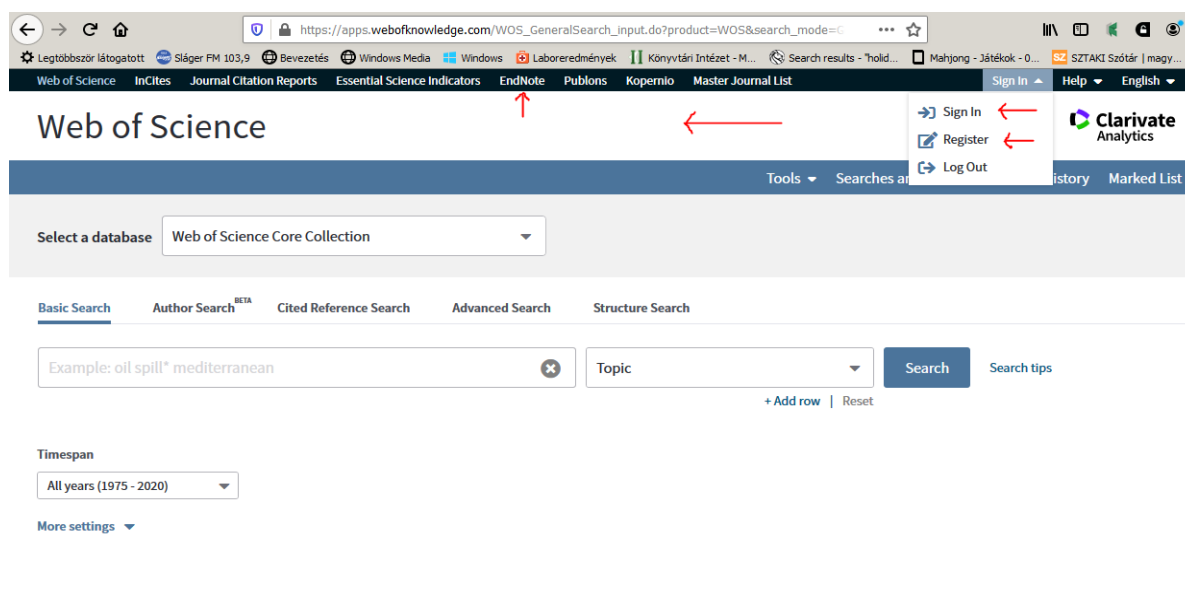
Nincs megszüntetve a **szürkeség (EndNote formázottság)** a hivatkozásjegyzék háttérében.

Betűtípus, betűméret, sortávolság nem megfelelő.

#jel kerül a szövegközi hivatkozásba (javítási mód: Word → EndNote fül → felül középen Update Citations and Bibliography)

ENDNOTE ONLINE

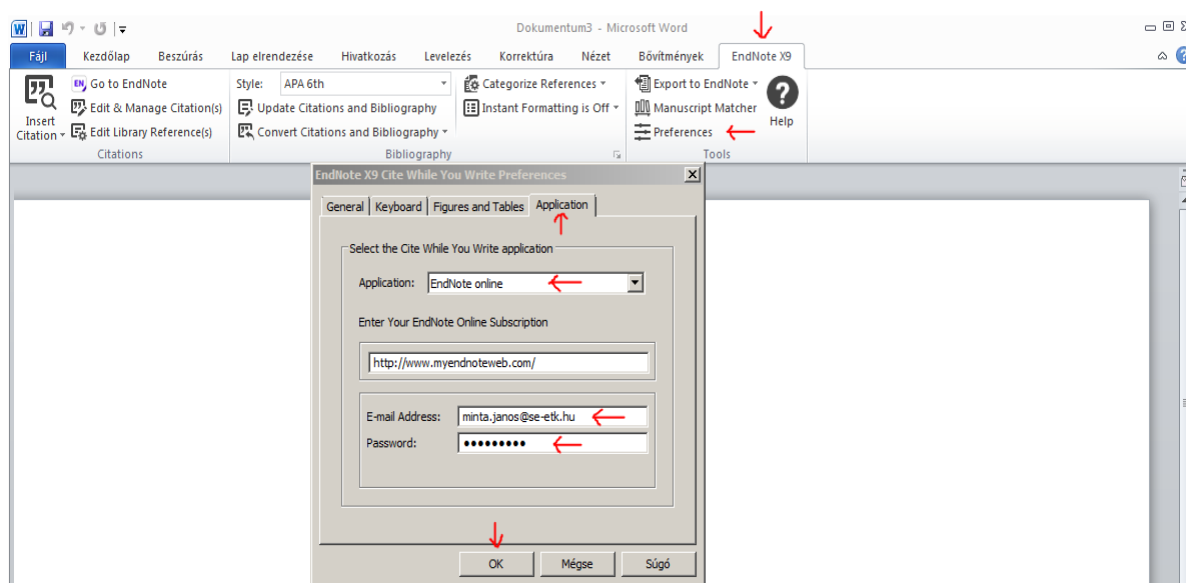
Az asztali (desktop) EndNote-nak van egy *webes, online* verziója is. A kettő között annyi a különbség, hogy az utóbbi ingyenesen jár a Web of Science adatbázisplatformra előfizető intézményeknek, de az alapverzió használata mindenki számára elérhető otthonról is, amennyiben előtte regisztrálunk az adatbázisplatform honlapján, majd bejelentkezést követően nyitható meg a legfelső menüsorból az *EndNote* lehetőség kiválasztásával. Amennyiben azonban olyan intézmény *IP tartományából* regisztrálunk, amely előfizetéssel rendelkezik a Web of Science-re, vagy korábbi regisztrációkkal belépünk az adott intézmény IP tartományában, a rendszer automatikusan érzékelné fogja és otthonról történő használat esetén is hozzárendeli nekünk a *kibővített, az intézményi előfizetés alapján járó verziót*.

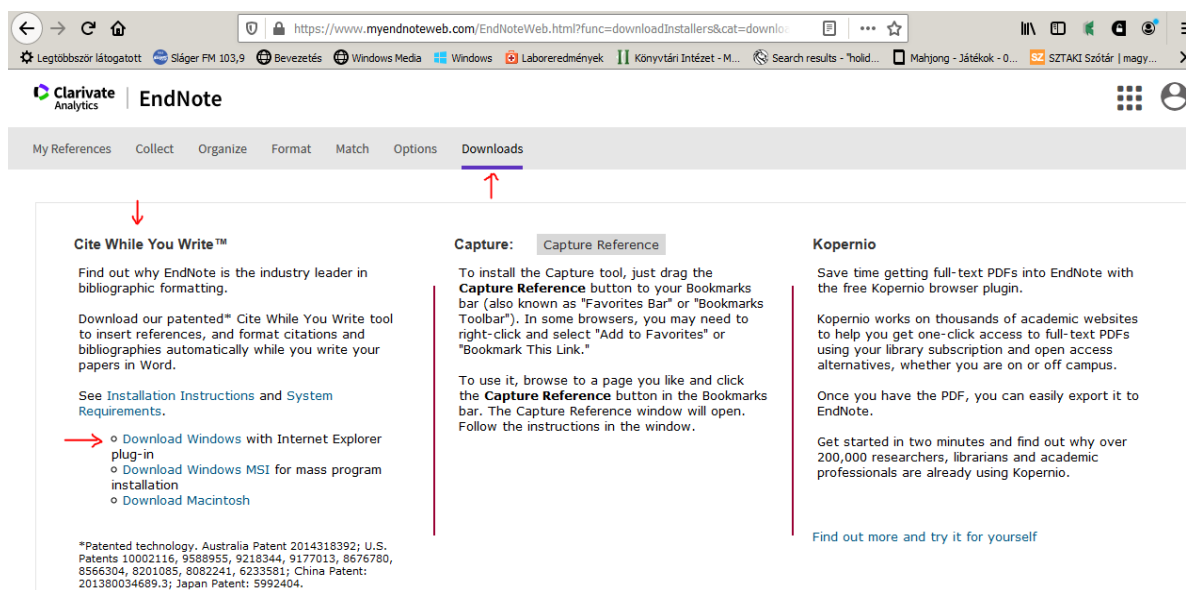
Hungarian Electronic Information Service National Programme

Az EndNote online kibővített változata tehát az egyetem IP tartományában történő regisztrációt vagy belépést követően használható, és majdnem az EndNote asztali (desktop) változatához hasonló lehetőségeket kínál. Működéséhez (amennyiben még nincs az asztali verzió letöltve) le kell tölteni a *Cite While You Write™ Plug-In* kiegészítőt (szövegszerkesztőbe beépülő plug-in), különben az *EndNote online és a Word* nem fog kommunikálni egymással. Amennyiben a számítógépen van már EndNote desktop (asztali verzió), a Word-ben csupán át kell állítani EndNote online-ra az alábbi módon:

Word felső menüsorában *EndNote X9* → **Preferences** → *Application* → *Application:EndNote online* → *Email Adress: regisztrált email cím* → *Password: jelszó.* → *Ok.*

A *Cite While You Write™ Plug-In* kiegészítő letölthető az EndNote online felületéről. Amennyiben még nincs az EndNote-nak asztali verziója a számítógépen, a Word-ben az EndNote funkciók a kiegészítő letöltése után válnak láthatóvá, a kapcsolat ekkor jön létre a két program között.

Az EndNote online használata esetén ugyanazokat a beállításokat kell elvégezni, mint az EndNote asztali verziójánál, ahhoz, hogy a szövegszerkesztőt (Word) összekapcsoljuk a programmal, de ebben az esetben a szövegszerkesztőből kell kezdeményezni őket (a felső menüsorban *rákattintunk az EndNote felíratra* és megjelennek a funkciók: *Style*, majd alatta a *Bibliography* lehetőségek).

A baloldali sávban találhatóak az importált tételeink, az *All My References* csoportban láthatjuk az összes importált tételünket. Az importált tételek mindig az *Unfiled* csoportban jelennek meg először, ahonnan ha az egyes tételeket bepipáljuk, az *Add to group* lehetőséggel áttehetjük egy már meglévő csoportba, vagy ugyanitt létrehozhatunk új csoportot is, ha a legördülő sávból a *New group* lehetőséget választjuk.

Az általunk létrehozott csoportok a *My Groups* könyvtáron belül jelennek meg.

A jobboldalon található **Sort by** opcióval az egyes csoportokon belüli listánkat tetszőlegesen sorba rendezhetjük (betűrendben, vagy a legfrisebbeket elől stb.).

The screenshot shows the EndNote web interface. The 'All My References' section is active, displaying a list of references. The 'Sort by' dropdown menu is open, showing 'First Author -- A to Z' selected. Red arrows point to the 'Sort by' dropdown and the 'All My References' title.

Author	Year	Title
☒	2020	Nutritional and Metabolic Diseases and Conditions - Obesity; Researchers from Novo Nordisk Inc. Describe Findings in Obesity (Low priority of obesity education leads to lack of medical students' preparedness to effectively treat patients with obesity;... Health Business Week Added to Library: 30 Sep 2020 Last Updated: 30 Sep 2020 Online Link Go to URL
☐	1991	Addie, Diane D. author Studies on the humoral immune response to feline coronavirus Added to Library: 03 Mar 2020 Last Updated: 03 Mar 2020 Online Link Go to URL
☐	1991	Addie, Diane D. author Studies on the humoral immune response to feline coronavirus Added to Library: 03 Mar 2020 Last Updated: 03 Mar 2020 Online Link Go to URL
☐		Bagchi, Bhaskar author Coronavirus Outbreak and the Great Lockdown : Impact on Oil Prices and Major Stock Markets Across the Globe Added to Library: 30 Sep 2020 Last Updated: 30 Sep 2020
☐	2020	Emami-Ardekani, A. Multiple myeloma in a patient with suspected hyperparathyroidism Iranian Journal of Nuclear Medicine Added to Library: 28 Aug 2020 Last Updated: 28 Aug 2020 View in Web of Science Source Record, Related Records, Times Cited: 0 Context Sensitive Links

A **Collect** menüponton belül a különböző importálási lehetőségeinket láthatjuk. Az **Online Search** funkcióval a világon számos katalógushoz (pl. British Library, a legördülő sávból tudjuk kiválasztani a kívánt lehetőséget) csatlakozhatunk élőben és a keresőfelület megjelenése után létrehozhatjuk keresőkérdésünket. A keresés elindítása előtt érdemes bejelölni a keresőmezők alatti második lehetőséget (*select a range of records to retrieve*), mert ebben a esetben kiválaszthatjuk a találati listából az exportálni kívánt tételeket és hozzáadhatjuk az általunk kívánt csoporthoz. Ha az első lehetőséget jelöljük be (*retrieve all records*), a találati lista egészét automatikusan fogja importálni az EndNote online fiókunkba és ez eltarthat egy ideig, főleg ha több ezer találat van.

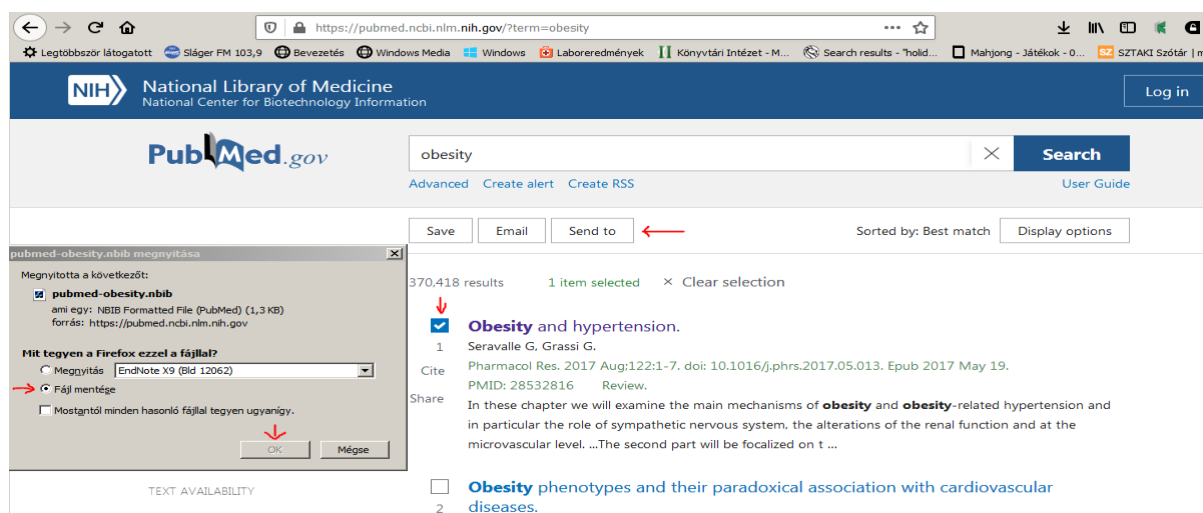
A **New Reference** lehetőséggel manuálisan vihetünk fel tételeket az EndNote desktop-ban megszokott módon, a kitöltendő űrlapon dokumentumtípusonként ugyanazokat a mezőket kell kitölteni. Amennyiben van rá mód valamilyen adatbázisból exportálni, ezt a lehetőséget kerülni az esetlegesen előforduló hibák miatt.

The screenshot shows the EndNote web interface with the 'Collect' menu open. The 'Online Search' option is highlighted, and the 'New Reference' and 'Import References' options are also visible. Red arrows point to these options.

Online Search Step 1
Select database or library catalog connection.
British Library Select Favorites
Connect

Az **Import References** opció nyújtja a legtöbb lehetőséget a különböző online adatbázisokból történő exportáláshoz. A Központi Könyvtár honlapján megnyitjuk a használni kívánt

adatbázist (Pubmed, Cinahl, MATARKA, MOB stb.) és az asztali verzió használatakor megszokott módon hozzuk létre a keresőkérdezt (adatbázistól függően), majd az **Export/Send to** lehetőségekkel exportáljuk. Ha van az adatbázisban direkt EndNote online exportálási lehetőség (az exportálás elkezdése esetén a legördülő sávban ez látható, pl. Web Of Science, CINAHL stb.), akkor ezt a lehetőséget kell választani és tételünk máris az EndNote online fiókunkba kerül. Amennyiben nincs ilyen lehetőség, a megszokott módon RIS formátumban folytatjuk az exportálást, amíg eljutunk az asztali verzió használata esetén is megszokott befejező felugró ablakhoz. Itt kell figyelni, hogy a **File mentése** lehetőséget jelöljük be, majd → **OK** és a fájl elmentésre kerül. Ha nem kínálja fel a lehetőséget, hogy hová mentjük, általában a **Letöltések (Downloads)** mappába kerül (kivéve, ha az adott gépen más beállítás van). Nem nyitjuk meg a fájlt, mert akkor automatikusa az EndNote desktopba teszi, hanem a következő ábra szerint folytatjuk az exportálást.

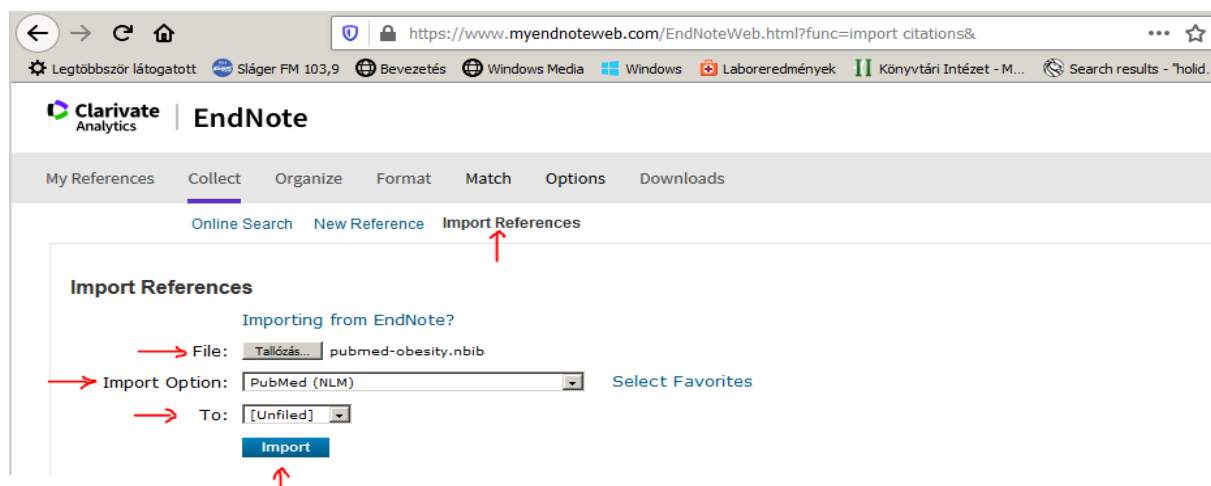

Visszamegyünk az EndNote online fiókunkba és elkezdjük importálni a fájlt az **Import References** lehetőséggel.

A **File** mezőben megkeressük az exportálás során mentett fájlt, majd **megnyitással** behelyezzük.

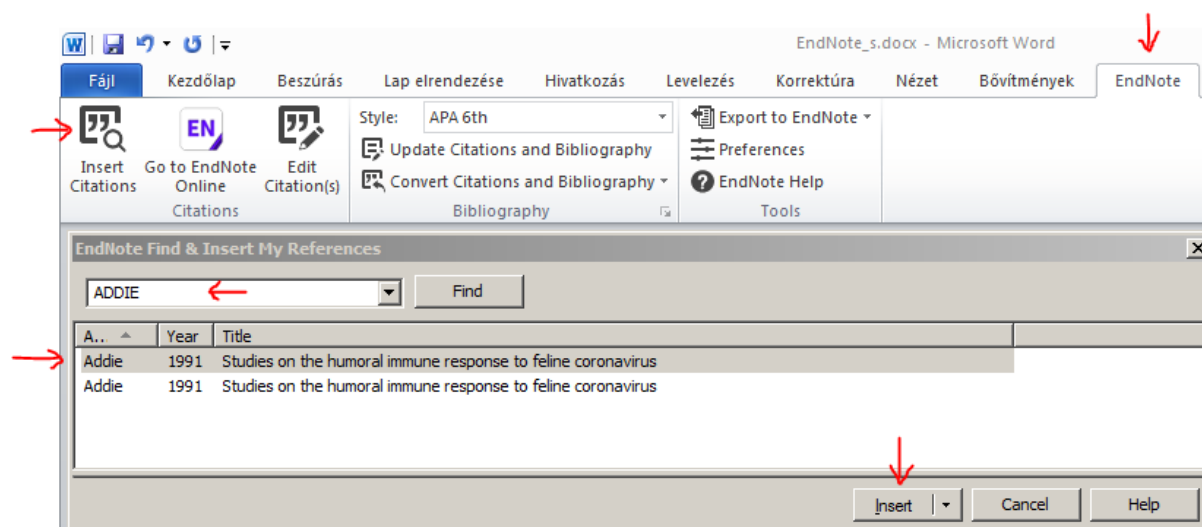
Az **Import Option** mezőben a legördülő sávból kiválasztjuk azt az adatbázist, amelyből exportáltuk a fájlt.

A **To** mezőben bejelöljük azt a csoportot, amelybe importálni szeretnénk, majd az **Import** gombra kattintunk és tételünk bekerül az EndNote online fiókunkba a megfelelő helyre.

Az EndNote online használata esetén az **Organize** fül lehet még érdekes, ezen belül kezelhetjük a csoportjainkat, újakat hozhatunk létre, megoszthatjuk azokat másokkal, láthatjuk azokat a csoportokat, amelyeket esetleg mások osztottak meg velünk, megkereshetjük a duplumokat a tételek közül és törölhetjük őket, illetve kezelhetjük az egyes tételekhez hozzárendelt csatolmányokat (teljes szövegek stb.)

Hivatkozás beszúrását a megfelelő helyre a szövegszerkesztőből (Word) kezdeményezhetjük: **EndNote** → **Insert Citations** → felugró ablak **Find** mezőben megkeressük az EndNote online fiókból a beszúrni kívánt tételt (bármilyen adatra kereshetünk) → **kijelöljük** a találatok közül → **Insert** és tételünk bekerül szövegszerkesztő hivatkozásként a megfelelő helyre, teljes formában pedig a szövegvégi **Hivatkozásjegyzékbe**.

*Ismétlésként szeretnénk hangsúlyozni, hogy a **Könyvtári online Katalógus**, a **PubMed**, a **MOB** és a **MATARKA** adatbázisok előfizetés nélkül bárhonnán hozzáférhetőek és tartalmuk szabadon megnyitható. A többi adatbázisra az egyetem előfizet, ezért azok vagy az egyetem **IP tartományán belül** érhetőek el, vagy otthonról **távoli asztali kapcsolat (VPN)**, esetleg **SeKA bejelentkezés** szükséges.*

A könyvtár munkatársai igény szerint szerdánként 14:00 – 15:30 óra között egyéni és kiscsoportos konzultációkat tartanak a Könyvtár oktatótermében, de természetesen más időpontban is van lehetőség segítséget kérni a könyvtárosoktól.

Eredményes tanulást kívánnak a Könyvtár munkatársai: Áncsán Gizella könyvtárvezető, Orbán Zsófia, Sóki Edit, Tampu Ferenc és Tampu Krisztián könyvtárosok.